

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUSMIŲ VYKDYMO KODEKSO PAKEITIMO
ISTATYMAS

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. Viešųjų darbų bausmę vykdanči institucija

1. Viešųjų darbų bausmę vykdo probacijos ~~tarnybos~~ **tarnyba**.

2. Policija atlieka nuteistųjų, kurių buvimo vieta nežinoma, paiešką.

~~2. 3. Probacijos tarnybas~~ **tarnybą** steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė Teisingumo ministerijos teikimu.“

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmę vykdanči institucija

1. Laisvės apribojimo bausmę vykdo probacijos ~~tarnybos~~ **tarnyba**.

2. Policija, ~~neperžengdama Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos kompetencijos, kontroliuoja nuteistajam paskirtų draudimų ir įpareigojimų vykdymą~~ **atlieka nuteistųjų, kurių buvimo vieta nežinoma, paiešką.**

~~3. Probacijos tarnybų ir policijos bendradarbiavimo vykdančią laisvės apribojimo bausmę tvarką nustato teisingumo ministras ir vidaus reikalų ministras.“~~

3 straipsnis. 20 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 20 straipsnį.

~~20 straipsnis. Arešto bausmę vykdanči institucija~~

~~1. Arešto bausmę vykdo areštinės.~~

~~2. Areštinės steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė Teisingumo ministerijos teikimu.~~

4 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 21 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„21 straipsnis. ~~Arešto, Terminuoto terminuoto~~ laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdanči institucija

1. ~~Arešto, Terminuoto terminuoto~~ laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes vykdo pataisos įstaigos — ~~pataisos namai, nepilnamečių pataisos namai, kalėjimai, atviros kolonijos.~~

2. Pataisos įstaigas steigia, reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Lietuvos Respublikos Vyriausybė Teisingumo ministerijos teikimu.“

5 straipsnis. 25 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 25 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„25 straipsnis. ~~Vengimo vykdyti baudos bausmę~~ **Baudos baudmės nevykdymo** pasekmės

1. Jeigu nuteistasis neturi lėšų baudai sumokėti, antstolio teikimu ir nuteistojo sutikimu teismas, vadovaudamasis Baudžiamojo kodekso 47 straipsniu, baudą gali pakeisti viešaisiais darbais.

2. Jeigu nuteistasis vengia savo noru sumokėti baudą ir nėra galimybių ją išieškoti priverstinai, teismas, vadovaudamasis Baudžiamojo kodekso 47 straipsniu, antstolio teikimu baudą gali pakeisti ~~areštu~~ **laisvės apribojimu**.

3. Juridinio asmens darbuotojas, atsakingas už šiam juridiniam asmeniui paskirtos bausmės – baudos nevykdymą, atsako pagal Baudžiamojo kodekso 244 straipsnį.“

6 straipsnis. 39 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39 straipsnis. Viešųjų darbų bausmės vykdymo **pradžia ir vieta**

1. ~~Teismas, paskyręs viešųjų darbų bausmę, įsiteisėjusio nuosprendžio nuorašą išsiunčia šią bausmę vykdančiai institucijai. Nuosprendis, kuriuo paskirta viešųjų darbų bausmė, pradedamas vykdyti nuo jo nuorašo gavimo bausmę vykdančioje institucijoje~~ **probacijos tarnyboje** dienos.

2. Viešųjų darbų atlikimo vietą ir darbą parenka ~~bausmę vykdanči~~ **probacijos tarnyba** pagal sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų ar kitų valstybės ar savivaldybių institucijų, nevyriausybinių organizacijų (**toliau – darbdaviai, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė**) paraiškas. Darbas parenkamas atsižvelgiant, kiek tai įmanoma, į nuteistojo specialybę ar profesiją, gyvenamąją vietą ir nuteistojo pageidavimą.“

7 straipsnis. 42 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 42 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nuteistojo dirbtų valandų skaičius per mėnesį turi būti ne mažesnis už teismo paskirtą bausmės laiką. Jeigu nuteistasis dėl ligos ar kitų pateisinamų priežasčių nustatyto darbo valandų skaičiaus neišdirbo, teismas ~~bausmę vykdančios institucijos~~ **probacijos tarnybos** teikimu gali pratęsti viešųjų darbų laiką, kol nuteistasis išdirbs paskirtas valandas.“

8 straipsnis. 43 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 43 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„43 straipsnis. ~~Viešųjų darbų bausmę vykdančių institucijų kompetencija~~ **Probacijos tarnybos teisės ir pareigos, vykdančios viešųjų darbų bausmę**

1. ~~Viešųjų darbų bausmę vykdanči~~ **probacijos tarnyba** nustato bausmės atlikimo vietą ir parenka nuteistajam darbą; kontroliuoja, kaip nuteistasis atlieka bausmę; kontroliuoja, ar darbdavys laikosi nustatytų pareigų; teikia policijai reikalingus duomenis nuteistųjų, kurių buvimo vieta nežinoma, paieškai; sudaro sutartis su darbdaviais, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė; atlieka kitas šio Kodekso nustatytas pareigas.

2. Kai nuteistajam, kuriam paskirta viešųjų darbų bausmė, po nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nustatomas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis arba jis sulaukia valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus, arba nuteistoji moteris išeina nėštumo ir gimdymo atostogų, arba nuteistasis dėl kitų objektyvių priežasčių nebegali atlikti paskirtų viešųjų darbų, bausmę vykdanči institucija kreipiasi su teikimu į apylinkės teismą dėl jo atleidimo nuo šios bausmės.

1. Vykdydama viešųjų darbų bausmę probacijos tarnyba turi teisę:

- 1) kviešti nuteistąjį atvykti į probacijos tarnybą;
- 2) neatlygintinai gauti iš valstybės, savivaldybių ir kitų institucijų, įstaigų, organizacijų valstybės informacinių išteklių duomenis ir dokumentus bei kitą informaciją, reikalingą viešųjų darbų bausmei įvykdyti, arba susipažinti su šia informacija;
- 3) tvarkyti nuteistųjų asmens duomenis;
- 4) sudaryti ir nutraukti sutartis su darbdaviais, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė;

5) lankytis viešųjų darbų atlikimo vietose.

2. Probacijos tarnyba gali turėti ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų teisių.

3. Vykdydama viešųjų darbų bausmę probacijos tarnyba privalo:

- 1) motyvuoti ir skatinti nuteistuosius atlikti viešuosius darbus;
- 2) bendradarbiauti su darbdaviais, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė;
- 3) tikrinti, kaip nuteistasis atlieka viešuosius darbus ir kaip darbdaviai, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė, vykdo šiame Kodekse nustatytas pareigas;

4) Baudžiamojo kodekso ir šio Kodekso nustatytais atvejais pateikti teikimą teismui dėl nuteistojo viešųjų darbų bausme atleidimo nuo bausmės arba šios bausmės pakeitimo kita bausme, viešųjų darbų laiko pratęsimo;

5) teikti informaciją nuteistiesiems apie bausmės vykdymo tvarką ir sąlygas, jų teises ir pareigas;

6) užtikrinti informacijos apie nuteistąjį konfidencialumą;

7) atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytas pareigas.“

9 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Darbdavių, pas kuriuos atliekama viešųjų darbų bausmė, pareigos

Darbdavys, pas kurį atliekama viešųjų darbų bausmė, privalo:

1) kontroliuoti nuteistųjų elgesį darbo metu;

2) pranešti viešųjų darbų bausmę vykdančiai institucijai **probacijos tarnybai** apie nuosprendžio nuorašo gavimą, apie nuteistųjų vengimą atlikti bausmę, apie nuteistųjų susirgimus **laikinąjį nedarbingumą**, sužalojimą ir mirtį, taip pat kitas svarbias aplinkybes;

3) tvarkyti nuteistųjų darbo laiko apskaitą ir šiuos duomenis kartą per mėnesį pateikti viešųjų darbų bausmę vykdančiai institucijai **probacijos tarnybai**;

4) laikytis šio Kodekso 43 straipsnio 1 dalyje nurodytoje sutartyje nustatytų įsipareigojimų ir kitų šio Kodekso nustatytų pareigų **atlikti kitas šiame Kodekse, Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir su probacijos tarnyba sudarytoje sutartyje nustatytas pareigas.**“

10 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmės vykdymo pradžia

1. ~~Teismas, paskyręs laisvės apribojimo bausmę, įsiteisėjusio nuosprendžio nuorašą išsiunčia šią bausmę vykdančiai institucijai. Nuosprendis, kuriuo paskirtas laisvės apribojimas, pradedamas vykdyti nuo įsiteisėjusio nuosprendžio nuorašo gavimo šią bausmę vykdančioje institucijoje probacijos tarnyboje dienos.~~

2. ~~Laisvės apribojimo bausmę vykdanči institucija ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo nuosprendžio nuorašo gavimo išsikviečia nuteistąjį ir pasirašytinai supažindina jį su laisvės apribojimo bausmės atlikimo tvarka, paskirtų draudimų ir įpareigojimų vykdymo tvarka ir sąlygomis, atsiskaitymo už draudimų ir įpareigojimų vykdymą tvarka.~~“

11 straipsnis. Kodekso papildymas 46¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 46¹ straipsniu:

„46¹ straipsnis. Nuteistojo, kuriam paskirta laisvės apribojimo bausmės, pareigos ir draudimai jam

1. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės apribojimas, privalo:

1) atvykti į probacijos tarnybą per tris darbo dienas nuo teismo nuosprendžio (nutarties), kuriuo paskirta laisvės apribojimo bausmė, įsiteisėjimo arba probacijos tarnybos šaukimo gavimo;

2) laikytis nustatytų draudimų, vykdyti paskirtas baudžiamojo poveikio priemones arba auklėjamojo poveikio priemones ir (ar) įpareigojimus, informuoti probacijos tarnybą apie jų vykdymą ir (ar) pateikti tai patvirtinančius dokumentus;

3) pranešti probacijos tarnybai apie savo gyvenamąją, darbo ar mokymosi vietą, išvykimą už gyvenamosios vietos miesto (rajo) ribų;

4) intensyvios priežiūros metu dėvėti elektroninio stebėjimo įtaisą ir laikytis intensyvios priežiūros sąlygų, pranešti probacijos tarnybai apie elektroninio stebėjimo įtaiso praradimą ar pastebėtą šio įtaiso gedimą.

2. Nuteistajam, kuriam paskirta laisvės apribojimo bausmė ir vykdoma intensyvi priežiūra, draudžiama nusiimti, gadinti ar sunaikinti elektroninio stebėjimo įtaisą.“

12 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmės atlikimo sąlygos

1. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės apribojimas, privalo bausmės atlikimo metu laikytis nustatytų draudimų, vykdyti paskirtus įpareigojimus ir bausmę vykdančios institucijos nustatytu periodiškumu atsiskaityti jai už paskirtų draudimų ir įpareigojimų vykdymą.

2. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės apribojimas, privalo ne vėliau kaip prieš septynias dienas pranešti šią bausmę vykdančiai institucijai apie planuojamą gyvenamosios vietos pakeitimą.

1. Ne vėliau kaip per penkias darbo dienas nuo įsiteisėjusio nuosprendžio, pagal kurį turi būti vykdoma nuteistojo intensyvi priežiūra, nuorašo gavimo probacijos tarnyboje, nuteistajam uždedamas elektroninio stebėjimo įtaisas ir prireikus teismo nustatytoje nuteistojo buvimo vietoje sumontuojama įranga elektroniniam stebėjimui vykdyti, taip pat nuteistasis pasirašytinai supažindinamas su šio elektroninio stebėjimo įtaiso naudojimo instrukcija. Jei nuteistasis yra nepilnametis, su šia instrukcija pasirašytinai supažindinamas ir jo atstovas pagal įstatymą.

2. Intensyvios priežiūros metu elektroninio stebėjimo įtaisas nuo nuteistojo gali būti nuimamas šiais atvejais:

1) elektroninio stebėjimo įtaisas trukdo nuteistajam teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

2) esant būtinybei reikia pakeisti jį kitu dėl dėvimo elektroninio stebėjimo įtaiso gedimo;

3) nuteistajam taikoma kardomoji priemonė – suėmimas.

3. Elektroninio stebėjimo įtaisas nuo nuteistojo nuimamas paskutinę intensyvios priežiūros vykdymo dieną.

4. Intensyvios priežiūros sąlygų laikymosi kontrolės taisyklės tvirtina Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) direktorius.

5. Kai nuteistasis laisvės apribojimu yra teismo įpareigotas dalyvauti elgesio pataisos programoje, elgesio pataisos programą jam parenka probacijos tarnyba. Elgesio pataisos programą gali vykdyti probacijos tarnyba ar kitos įstaigos, organizacijos ar kiti asmenys. Už dalyvavimą kitų įstaigų, organizacijų ar kitų asmenų vykdomose programose susimoka pats nuteistasis.

6. Kai nuteistasis laisvės apribojimo bausme teismo yra įpareigotas neatlygintinai išdirbti iki 200 valandų sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigose ar nevalstybinėse organizacijose, kurios rūpinasi senyvo amžiaus asmenimis, asmenimis su negalia ar kitais pagalbos reikalingais žmonėmis (toliau – darbdaviai, pas kuriuos atliekami nemokami darbai), vykdam šį įpareigojimą taikomos šio Kodekso 39 straipsnio 2 dalies, 41 straipsnio 2, 3 ir 4 dalių ir 44 straipsnio nuostatos.

3. 7. Jeigu teismas paskyrė baudžiamajame įstatyme nenumatytų draudimų ir įpareigojimų, jų vykdymo tvarką nustato laisvės apribojimo bausmę vykdanči institucija **probacijos tarnyba**, kiek tai įmanoma, atsižvelgdama į nuteistojo nuomonę. Nuteistasis turi teisę tokių draudimų ar įpareigojimų vykdymo tvarką apskųsti nuosprendį priėmusiam teismui. Šio teismo sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas.

8. Nuteistojo atsisakymas arba nesutikimas, kad jam paskirtų draudimų laikymasis ir (ar) paskirtų įpareigojimų vykdymas būtų kontroliuojamas elektroninio stebėjimo ir specialiosiomis techninėmis priemonėmis, taip pat tokių priemonių tyčinis sugadinimas prilyginamas vengimui atlikti paskirtą laisvės apribojimo bausmę.

4. 9. Į laisvės apribojimo bausmės atlikimo laiką įskaitomas šios bausmės atlikimo metu paskirtų sulaikymo ir kardomosios priemonės – suėmimo laikas, jeigu nuteistasis vėliau buvo išteisintas arba ikiteisminis tyrimas ar baudžiamoji byla buvo nutraukti, arba kardomoji priemonė buvo pripažinta nepagrįsta (neteisėta).“

13 straipsnis. 48 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 48 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„48 straipsnis. Laisvės apribojimo bausmę vykdančių institucijų kompetencija **Probacijos tarnybos teisės ir pareigos vykdančios laisvės apribojimo bausmę**

1. Laisvės apribojimo bausmę vykdančios institucijos: kontroliuoja bausmės atlikimo tvarką ir kaip nuteistieji laikosi nustatytų draudimų bei vykdo paskirtus įpareigojimus; vykdo kitas šio Kodekso nustatytas pareigas. Policija atlieka nuteistųjų, kurių buvimo vieta nežinoma, paiešką ir kontroliuoja nuteistiesiems paskirtų draudimų ir įpareigojimų vykdymą. Laisvės apribojimo bausmę vykdančios institucijos direktoriaus nutarimu nuteistajam nustatytų draudimų laikymasis ir (ar) paskirtų įpareigojimų vykdymas Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) direktoriaus nustatyta tvarka gali būti kontroliuojamas elektroninio stebėjimo priemonėmis.

2. Laisvės apribojimo bausmę vykdančios institucijos pareigūnai turi teisę lankytis nuteistojo gyvenamojoje vietoje ir tikrinti, kaip nuteistasis laikosi jam nustatytų draudimų ir vykdo paskirtus įpareigojimus, taip pat padėti nuteistiesiems spręsti jų asmenines ir socialines problemas.

1. Vykdydama laisvės apribojimo bausmę probacijos tarnyba, be šio Kodekso 43 straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytų teisių, taip pat turi teisę:

1) lankytis nuteistojo laisvės apribojimo bausmę gyvenamojoje vietoje, nemokamų darbų atlikimo vietose;

2) Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka nuteistajam laisvės apribojimo bausmę teismo paskirtų baudžiamojo poveikio priemonių ar auklėjamojo poveikio priemonių, įpareigojimų vykdymą ir draudimų laikymąsi kontroliuoti elektroninio stebėjimo ir specialiosiomis techninėmis priemonėmis;

3) sudaryti ir nutraukti sutartis su darbdaviais, pas kuriuos atliekami nemokami darbai, įmonėmis, įstaigomis, organizacijomis ar kitais asmenimis, kurie vykdo elgesio pataisos programas.

2. Vykdydama laisvės apribojimo bausmę probacijos tarnyba privalo:

1) tikrinti, kaip nuteistasis laisvės apribojimo bausmę vykdo paskirtas baudžiamojo poveikio priemones arba auklėjamojo poveikio priemones, įpareigojimus, laikosi intensyvios priežiūros sąlygų ir nustatytų draudimų;

2) tikrinti, kaip darbdaviai, pas kuriuos atliekami nemokami darbai, vykdo šiame Kodekse nustatytas pareigas;

3) Baudžiamojo kodekso nustatytais atvejais pateikti teikimą teismui dėl laisvės apribojimo atlikimo sąlygų pakeitimo ar bausmės pakeitimo kita bausme;

4) atlikti šio Kodekso 43 straipsnio 3 dalies 5 ir 6 punktuose ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytas pareigas.“

14 straipsnis. 50 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 50 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„50 straipsnis. Arešto bausmės atlikimo vieta

1. Nuteistieji, kuriems paskirtas areštas, šią bausmę atlieka ~~areštinėse~~ **pataisos įstaigoje**.

2. Visas areštas atliekamas vienoje ~~areštinėje~~ **pataisos įstaigoje**. Perkelti nuteistąjį atlikti areštą ~~arešto~~ iš vienos ~~areštinės~~ **pataisos įstaigos** į kitą leidžiama dėl ligos arba išimtinių aplinkybių, kliudančių nuteistąjį toliau laikyti toje ~~areštinėje~~ **pataisos įstaigoje**. Nuteistųjų perkėlimo iš vienos ~~areštinės~~ **pataisos įstaigos** į kitą tvarką nustato ~~Areštinių teisingumo ministro tvirtinamos~~ **Pataisos įstaigų** vidaus tvarkos taisyklės (toliau – **Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės**). Jas tvirtina Teisingumo ministerija.“

15 straipsnis. 51 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 51 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„51 straipsnis. Nuteistųjų, kuriems paskirta arešto bausmė, ~~siuntimas~~ **pristatymas ir savarankiškas atvykimas į areštinės pataisos įstaigas**

1. Nuteistieji, kuriems paskirtas areštas, **kai vykdomas suėmimas, ne vėliau kaip per tris paras po nuosprendžio įsiteisėjimo dienos pristatomi į pataisos įstaigą** (išskyrus atvejį, kai teismas nustatė atlikti areštą poilsio dienomis) suimami.

2. ~~Į arešto bausmės atlikimo vietą~~ **Iš kardomojo kalnimo vietos į pataisos įstaigą** nuteistuosius per tris paras po nuosprendžio įsiteisėjimo dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pristato Viešojo saugumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Viešojo saugumo tarnyba).

3. Nuteistieji, kuriems paskirtas areštas, **kai suėmimas nevykdomas, ne vėliau kaip per septynias dienas po nuosprendžio įsiteisėjimo privalo atvykti į pataisos įstaigą atlikti arešto bausmės. Pataisos įstaigas, kuriose arešto bausmė nuteisti asmenys atlieka bausmę, nustato Kalėjimų departamento direktorius.**

4. Nuteistasis, dėl ligos ar kitų objektyvių priežasčių negalintis nustatytu laiku atvykti į arešto bausmės atlikimo vietą, privalo iki šio straipsnio 3 dalyje nustatyto termino pabaigos apie tai pranešti pataisos įstaigos, kurioje jis turėtų atlikti arešto bausmę, administracijai ir susiderinti su ja atvykimo atlikti bausmės datą.

5. Nuteistųjų, kurie neatvyko atlikti arešto bausmės ir nepranešė pataisos įstaigos administracijai apie neatvykimo priežastis, paiešką atlieka policija.“

16 straipsnis. 52 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 52 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„52 straipsnis. Nuteistųjų, kuriems paskirta arešto bausmė, izoliuotas arba atskiras laikymas

1. Areštinėse **Arešto bausmę atliekantys** vyrai ir moterys, suaugusieji ir nepilnamečiai, **asmenys, sergantys somatinėmis ligomis, kurių sąrašą nustato Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras**, turi būti laikomi izoliuoti vieni nuo kitų arba atskirose areštinėse, jeigu yra tokia galimybė, **taip pat nuo nuteistųjų, atliekančių laisvės atėmimo bausmės**. Izoliuoti nuo kitų nuteistųjų, **atliekančių arešto bausmę**, taip pat laikomi asmenys, jau kartą atlikę arešto arba laisvės atėmimo bausmės; buvę ir esami valstybės politikai, teisėsaugos, teismų, prokuratūros, kontrolės, valdžios ir valdymo institucijų pareigūnai, kuriems **kurię** pirmą kartą paskirta **atlieka arešto bausmę bausmę**; neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir asmenys, sergantys somatinėmis ligomis, kurių sąrašą nustato sveikatos apsaugos ministras.

2. Areštinės **Pataisos įstaigos** direktoriaus sprendimu izoliuoti nuo kitų nuteistųjų gali būti laikomi ir kiti šio straipsnio 1 dalyje nenurodyti nuteistieji.“

17 straipsnis. 53 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 53 straipsnį.

~~53 straipsnis. Nuteistųjų, kuriems paskirtas areštas, pataisos priemonės~~

~~Nuteistųjų, kuriems paskirtas areštas, pataisos priemonės yra arešto bausmės atlikimo režimas bei socialinė reabilitacija.~~

18 straipsnis. 54 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 54 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„54 straipsnis. ~~Režimas areštinėse~~ **Arešto bausmės vykdymo režimas**

1. Režimas – tai diferencijuotų arešto bausmės vykdymo sąlygų ir atliekančių areštą nuteistųjų elgesio taisyklių visuma. Pagrindiniai režimo ~~areštinėse~~ reikalavimai yra šie: būtinas nuteistųjų izoliavimas ir ~~nuolatinė~~ jų **dinaminė** priežiūra; reikalavimas, kad nuteistieji tiksliai ir nenukrypdomi vykdytų savo pareigas **ir laikytųsi dienotvarkės**.

2. ~~Atlikdami areštą, nuteistieji dėvi nuosavus drabužius, arešto~~ **Arešto** metu daroma nuteistųjų asmens krata. Nuteistųjų asmens krata daro tos pačios lyties asmenys.

3. ~~Areštinėse nustatoma griežtai reglamentuota vidaus tvarka. Nuteistieji pasirašytinai supažindinami su jų teisėmis, pareigomis ir draudimais. Nuteistiesiems leidžiamų turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų bendrą masę nustato Areštinių vidaus tvarkos taisyklės~~ **Nuteistieji, atlikdami arešto bausmę, gali turėti savo baudžiamosios bylos medžiagą, laikrodžių,**

pagamintų ne iš brangiųjų metalų, dėvėti savo drabužius ir avėti savo avalynę. Kitų savų daiktų nuteistiesiems, atliekantiems arešto bausmę, turėti draudžiama.

~~4. Į areštinę įeinantys ir iš jos išeinantys asmenys, išskyrus Respublikos Prezidentą, Lietuvos Respublikos Seimo, Europos Parlamento ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės narius, teisėjus, tikrinami Kalėjinų departamento direktoriaus nustatytais techniniais priemonėmis, taip pat tikrinamos įvažiuojančios ir išvažiuojančios transporto priemonės. Kilus pagrįstų įtarimų, patikrinami į areštinę įeinančių ir iš jos išeinančių asmenų daiktai ir drabužiai. Asmenų lankymosi areštinėse tvarką nustato Areštinių vidaus tvarkos taisyklės.~~

~~5.4. Areštą atliekantiems nuteistiesiems leidžiama su savimi turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų, kurių sąrašą nustato Areštinių vidaus tvarkos taisyklės. Pas nuteistuosius, atliekančius arešto bausmę, Rasti rasti nuteistojo areštinėje turimi pinigai ir vertingi daiktai paimami ir motyvuotu areštinės pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu perduodami į areštinės socialinės paramos nuteistiesiems fondą. Maisto produktai, būtiniausi reikmenys ir kiti Kiti rasti daiktai, kurie nenumatyti leidžiamų įsigyti ir turėti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų sąraše, taip pat maisto produktai, kurių tinkamumo vartoti terminas yra pasibaigęs, Areštinių Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklių nustatyta tvarka sunaikinami.~~

~~6. 5. Areštą atliekančių nuteistųjų dienotvarkėje turi būti griežtai reglamentuotas jų elgesys visą parą ir nustatytas nuteistųjų poilsio (aštuonios valandos), laisvalaikio (ne trumpesnis kaip dvi valandos), pasivaikščiojimo, užimtumo darbine ar kita prasminga veikla ir socialinės rehabilitacijos laikas. Dienotvarkė paskelbiama nuteistiesiems. Areštą atliekančių nuteistųjų dienotvarkę nustato areštinės pataisos įstaigos direktorius įsakymu.~~

~~7. 6. Areštinių bei jose atliekančių bausmę asmenų apsaugą vykdo šių įstaigų pareigūnai. Apsaugai Vykdamt arešto bausmę gali būti naudojamos šio Kodekso 114 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 118 ir 119 straipsniuose nustatytos priemonės.~~

~~8. Režimui areštinėse užtikrinti gali būti naudojamos šio Kodekso 118 ir 119 straipsniuose nustatytos priemonės.“~~

19 straipsnis. 55 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 55 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„55 straipsnis. Areštą atliekančių nuteistųjų specialiosios teisės ir pareigos

1. Areštą atliekantys nuteistieji turi šio Kodekso 11–15, 92, 93, 96–100, 101, 105, 106, 108–110 straipsniuose nustatytas teises ir pareigas. ~~Areštą atliekantys nuteistieji areštinės parduotuvėje per mėnesį gali apsipirkti už ne didesnę kaip trijų bazinių socialinių išmokų dydžio pinigų sumą. Į šią sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ir Areštinių vidaus tvarkos taisyklėse nurodyti elektros prietaisai, sumos. Šioje dalyje nurodyta apsipirkimo suma neribojama krūtimi maitinančioms motinoms.~~

2. Areštą atliekantys nuteistieji turi teisę du kartus per savaitę paskambinti telefonu ir gauti vieną trumpalaikį (iki trijų valandų) pasimatymą per trisdešimt parų. Trumpalaikiai pasimatymai vyksta specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas negalimas. Neatskiriant nuteistojo nuo lankytojų vyksta trumpalaikiai pasimatymai su sutuoktiniu, sugyventiniu, artimaisiais giminaičiais ir asmeniu, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Trumpalaikis pasimatymas, kurio metu pažeidžiama trumpalaikių pasimatymų tvarka, nedelsiant nutraukiamas. Jeigu pakartotinai pažeidžiama trumpalaikių pasimatymų tvarka arba už trumpalaikių pasimatymų tvarkos pažeidimą nuteistajam buvo paskirta nuobauda, kiti nuteistojo trumpalaikiai pasimatymai vyksta specialiose patalpose, įrengtose taip, kad lankytojų ir nuteistojo fizinis kontaktas negalimas. Trumpalaikiai pasimatymai vyksta areštinės pataisos įstaigos atstovo akivaizdoje, tačiau šis pokalbio nesiklauso. Areštinės Pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas turi teisę leisti nuteistiesiems papildomai paskambinti telefonu ir suteikti papildomų trumpalaikių pasimatymų socialiniams ryšiams palaikyti. Jeigu nuteistasis serga sunkia jo gyvybei gresiančia liga, areštinės pataisos įstaigos direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas privalo leisti nuteistąjį aplankyti jo sutuoktiniui, sugyventiniui, artimiesiems giminaičiams ir

asmeniui, su kuriuo nuteistasis turi bendrą vaiką, jei nei nuteistasis, nei šis asmuo nėra susituokęs su kitu asmeniu arba neturi sugyventinių ir šis vaikas yra Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka registruotas kaip bendras nuteistojo ir į pasimatymą atvykusio asmens vaikas. Toks aplankymas neįskaitomas į pasimatymus. **Skambinimo telefonu, Pasimatymų pasimatymų** ir areštą atliekančių nuteistųjų lankymo tvarką nustato **Areštinių Pataisos įstaigų** vidaus tvarkos taisyklės.

3. ~~Areštą atliekantys nuteistieji turi teisę gauti vieną pašto ar perduodamą drabužių, patalynės, avalynės siuntinį, taip pat teisę gauti smulkiųjų paketų. Vienas pašto siuntinys neturi sverti daugiau kaip dešimt kilogramų, o perduodamas siuntinys – daugiau kaip penkiolika kilogramų. Areštinės administracija gali priimti drabužių labdaros siuntas. Skambinimo telefonu, pašto, perduodamų drabužių, patalynės, avalynės siuntinių ir smulkiųjų paketų priėmimo ir įteikimo nuteistiesiems tvarką, taip pat labdaros siuntų priėmimo ir paskirstymo nuteistiesiems tvarką nustato Areštinių vidaus tvarkos taisyklės. Pataisos įstaiga aprūpina areštą atliekančius nuteistuosius, pageidaujančius kreiptis į valstybės ir savivaldybių institucijas, nevyriausybines organizacijas ir tarptautines institucijas su pasiūlymais, prašymais (pareiškimais), peticijomis ir skundais, vokais, pašto ženklais, rašymo priemonėmis ir popieriumi arba sudaro sąlygas į šias institucijas kreiptis elektroninio ryšio priemonėmis.~~

4. Areštą atliekantys nuteistieji turi teisę kasdien ne trumpiau kaip vieną valandą, o neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, nepilnamečiai ir ligoniai (pagal gydytojo išvadą) – ne trumpiau kaip dvi valandas pasivaikščioti. Pasivaikščiojimai vyksta laikantis šio Kodekso 52 ir 103 straipsniuose nustatytų reikalavimų.

5. ~~Areštą atliekantys nuteistieji, kurie gerai elgiasi, gali gauti trumpalaikę išvyką į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus dėl itin svarbių šeiminių aplinkybių. Leidimą parvykti į namus ne ilgiau kaip penkioms paroms duoda areštinės direktorius arba jį pavaduojantis pareigūnas. Apie nuteistojo išvyką į namus pranešama vietovės, į kurią vykstama, teritorinei policijos įstaigai. Išvykos į namus laikas įskaitomas į bausmės atlikimo laiką, jos išlaidas apmoka pats nuteistasis arba jo artimieji giminaičiai. Areštinės direktoriaus nutarimu išvykusių į namus nuteistųjų elgesio kontrolė Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis. Išvykų į namus tvarką nustato Areštinių vidaus tvarkos taisyklės.~~

6. 5. Sugyventinis yra Civilinio kodekso 3.229 straipsnyje nurodytas asmuo, artimieji giminaičiai – Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje nurodyti asmenys.“

20 straipsnis. 56 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 56 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„56 straipsnis. Nuteistųjų **Areštą atliekančių nuteistųjų** darbas areštinėse

1. Areštą atliekantis nuteistasis gali dirbti, jei areštinės **pataisos įstaigos** administracija pasiūlo darbą ir nuteistasis sutinka. Dirbantiems nuteistiesiems taikomos šio Kodekso 128 straipsnio 1–5 dalių, 129 straipsnio, 131 straipsnio 1, 2 ir 5 dalių, 132 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių taisyklės, nustatytos pataisos namuose paprastosios grupės sąlygomis laikomiems nuteistiesiems.

2. **Areštinės Pataisos įstaigos** administracija turi teisę nemokėdama už darbą įtraukti nuteistuosius tik į areštinės **pataisos įstaigos** ir gretimų teritorijų tvarkymo bei nuteistųjų kultūros ir buities sąlygų gerinimo darbus. Tokius darbus nuteistieji atlieka pačiam areštinių vidaus tvarkos taisyklėse nustatyta tvarka ir darbas neturi trukti ilgiau kaip tris valandas per dieną.“

21 straipsnis. 57 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 57 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„57 straipsnis. Socialinės reabilitacijos organizavimas

1. Areštą atliekančių nuteistųjų socialinę reabilitaciją organizuoja areštinės **Kalėjimų departamentas**, vykdo – **pataisos įstaigų** administracija, **įtraukdama į šią veiklą valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, organizacijas, asociacijas, religines bendruomenes ir bendrijas, kitus juridinius asmenis ar jų padalinius ir savanorius. Teisę dalyvauti šiame darbe turi valstybės ir savivaldybių institucijos, nevyriausybines organizacijos, religinės bendruomenės ir bendrijos, jų nariai bei kiti fiziniai ir juridiniai asmenys.**

2. Socialinės reabilitacijos metu įgyvendinamos Kalėjų departamento direktoriaus akredituotos elgesio pataisos programos, taikomos nuteistųjų socialinių įgūdžių lavinimo ir pozityvaus užimtumo priemonės, teikiama pagalba nuteistiesiems sprendžiant asmenines ir socialines problemas, psichologinė pagalba, atliekama individuali ar grupinė psichologinė terapija, taikomos paskatinimo priemonės ir nuobaudos, taip pat kitos priemonės, kurių įgyvendinimas padėtų nuteistiesiems socialiai reabilituotis.

3. ~~Areštą atliekančių nuteistųjų dalyvavimas socialinėje reabilitacijoje skatinamas, į tai atsižvelgiama skiriant paskatinimo priemones arba nuobaudas.~~

4. 3. Areštą atliekančių nuteistųjų (išskyrus nuteistuosius iki šešiolikos metų) bendrasis ugdymas, ir profesinis mokymas **ir aukštojo mokslo studijos neorganizuojamas neorganizuojami.** Areštą atliekančių nuteistųjų iki šešiolikos metų bendrasis ugdymas areštinėse organizuojamas šio Kodekso 147 straipsnyje nustatyta tvarka.“

22 straipsnis. 58, 59, 60 ir 61 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 58, 59, 60 ir 61 straipsnius.

58 straipsnis. Areštinės psichologinė tarnyba

Areštinės psichologinė tarnyba atlieka šias funkcijas:

- 1) tiria areštą atliekančius nuteistuosius ir pateikia rekomendacijas areštinės administracijai dėl socialinės reabilitacijos priemonių;
- 2) konsultuoja areštinės administraciją darbo su nuteistaisiais klausimais;
- 3) teikia nuteistiesiems psichologinę pagalbą, taip pat atlieka individualią ir grupinę nuteistųjų psichologinę terapiją ir įgyvendina kitas socialinės reabilitacijos priemones.

59 straipsnis. Poilsio dienomis atliekamo arešto ypatumai

1. ~~Suimtas nuteistasis, kuriam paskirtas poilsio dienomis atliekamas areštas, po nuosprendžio paskelbimo ir jo pareigų bei teisių išaiškinimo paleidžiamas iš suėmimo.~~

2. Nuteistasis, kuriam paskirtas poilsio dienomis atliekamas areštas, ne vėliau kaip per septynias dienas po nuosprendžio įsiteisėjimo dienos privalo susitarti su Kalėjų departamentu dėl šių paskirtos bausmės atlikimo sąlygų: areštinės, kurioje bus atliekamas areštas, savaitės dienų, kuriomis bus atliekamas areštas, atvykimo į areštinę ir išleidimo iš jos laiko. Nuteistasis ir Kalėjų departamentas gali susitarti ir dėl kitų bausmės atlikimo sąlygų. Apie susitarimo sąlygas Kalėjų departamentas praneša nuosprendį priėmusiam teismui ir areštinės, kurioje bus atliekama bausmė, administracijai. Ginčus dėl arešto bausmės atlikimo sąlygų sprendžia teismas Kalėjų departamento teikimu arba nuteistojo prašymu.

3. ~~Poilsio dienomis atliekamą areštą nuteistasis gali atlikti savo poilsio dienomis, taip pat švenčių dienomis ir savo atostogų metu.~~

4. Nuteistasis, dėl ligos ar kitų objektyvių priežasčių negalintis nustatytu laiku atvykti į bausmės atlikimo vietą, privalo apie tai pranešti areštinės, kurioje atliekama bausmė, administracijai.

5. Nuteistųjų, kurie sutartu laiku neatvyko į areštinę atlikti bausmės ir nepranešė areštinės administracijai apie neatvykimo priežastis, paiešką atlieka policija.

60 straipsnis. Arešto bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos paskatinimo priemonė ir nuobaudos

1. Už dorą elgesį ir stropų darbą arešto bausmę atliekantiems nuteistiesiems gali būti skiriama paskatinimo priemonė – pasivaikščiojimo laiko pailginimas viena valanda.

2. Už bausmės atlikimo tvarkos pažeidimą arešto bausmę atliekantiems nuteistiesiems gali būti skiriamos šios nuobaudos:

- 1) papeikimas;
- 2) pasivaikščiojimo laiko pailginimo panaikinimas;
- 3) draudimas iki penkiolikos parų apsipirkti parduotuvėje (išskyrus higienos reikmenis ir kanceliarines prekes);
- 4) perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki dešimt parų, o nepilnamečiams – iki penkių parų;
- 5) poilsio dienomis atliekamo arešto pakeitimas įprastine tvarka atliekamu areštu.

3. Šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nustatytą nuobaudą skiria apylinkės teismas areštinės direktoriaus teikimu.

4. Areštą atliekantys nuteistieji, kuriems paskirta nuobauda — perkėlimas į kamerų tipo patalpas, ją atlieka šio Kodekso 144 straipsnyje nustatyta tvarka.

61 straipsnis. Paskatinimo priemonių ir nuobaudų skyrimo tvarka

1. Šio Kodekso 60 straipsnyje nustatytos paskatinimo priemonė ir nuobaudos areštą atliekantiems nuteistiesiems skiriamos tam įgalioto pareigūno nutarimu arba įsakymu. Pareigūnų sąrašą ir jų įgaliojimus skiriant paskatinimo priemones ir nuobaudas nustato Areštinių vidaus tvarkos taisyklės.

4. Kaip paskatinimas pasivaikščiojimo laikas gali būti pailgintas ne daugiau kaip dvidešimt dienų.

5. Skiriant nuobaudas, atsižvelgiama į aplinkybes, kuriomis areštą atliekantis nuteistasis padarė pažeidimą, į paskirtų nuobaudų ir paskatinimo priemonių skaičių ir pobūdį, taip pat nuteistojo rašytinį pasiaiškinimą dėl padaryto pažeidimo esmės. Skiriant nuobaudas, turi būti atsižvelgta į nuteistojo padaryto pažeidimo sunkumą ir pobūdį.

6. Nuobauda gali būti skiriama tik pažeidimą padariusiam nuteistajam. Už kelis vienu metu padarytus pažeidimus skiriama viena nuobauda. Nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per dešimt parų nuo pažeidimo atskleidimo dienos, o jei dėl pažeidimo buvo atliekamas tyrimas, — ne vėliau kaip per dešimt parų nuo dienos, kurią tyrimas baigtas, bet ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pažeidimo padarymo dienos. Paskirta nuobauda vykdoma tuoj pat arba ne vėliau kaip per dvidešimt dienų nuo jos paskyrimo. Nuobauda, kuri nebuvo pradėta vykdyti per dvidešimt dienų nuo jos paskyrimo dienos, nevykdoma.

7. Areštą atliekantis nuteistasis turi teisę per penkias dienas nuo nuobaudos paskyrimo apskųsti ją aukštesniam pagal pareigas pareigūnui. Skundo padavimas nuobaudos vykdymo nesustabdo. Aukštesnis pagal pareigas pareigūnas paskirtą nuobaudą sušvelnina arba panaikina, jeigu ją paskyręs pareigūnas viršijo savo įgaliojimus arba jeigu nuobauda paskirta nepadariusiam pažeidimo nuteistajam.

8. Jeigu per vieną mėnesį po nuobaudos atlikimo dienos nuteistajam nepaskiriama nauja nuobauda, laikoma, kad jis nuobaudų neturi.

9. Apie paskatinimo priemonės ar nuobaudos skyrimą nuteistajam paskelbiama pasirašytinai.

23 straipsnis. 62 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 62 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„62 straipsnis. Pataisos įstaigų rūšys

1. Laisvės atėmimo bausmę vykdančios pataisos įstaigos yra šių rūšių: pataisos namai, nepilnamečių pataisos namai, kalėjimai, atviros kolonijos ir laisvės atėmimo vietų ligoninės.

2. Pataisos įstaiga gali vykdyti kelių rūšių **kelias ar visas**, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje **nurodytų pataisos įstaigų rūšių**, pataisos įstaigų funkcijas, taip pat gali vykdyti vienos iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų rūšių pataisos ir kardomąjį kalinimą vykdančios įstaigos funkcijas.“

24 straipsnis. 63 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 63 straipsnį.

63 straipsnis. Pataisos įstaigos rūšies nustatymas nuteistajam

Kokios rūšies pataisos įstaigoje nuteistasis atliks laisvės atėmimo bausmę, nustato teismas remdamasis Baudžiamojo kodekso 50 straipsniu.

25 straipsnis. 64 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 64 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„64 straipsnis. Didžiausias pataisos įstaigoje laikomų nuteistųjų skaičius

Didžiausią pataisos įstaigoje leidžiamų laikyti nuteistųjų skaičių nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės **Kalėjimų departamento direktorius**. Jas tvirtina Teisingumo ministerija.“

26 straipsnis. 69 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 69 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„69 straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas į kitas pataisos įstaigas

1. Nuteistasis, kuriam paskirtas laisvės atėmimas, visą bausmę turi atlikti vienoje pataisos įstaigoje. ~~Perkelti nuteistąjį gali būti perkeltas iš vienos pataisos įstaigos į kitą tęsti toliau atlikti bausmės atlikimo leidžiama dėl nuteistojo ligos, kitų išimtinių aplinkybių, dėl kurių toliau laikyti nuteistąjį toje pačioje pataisos įstaigoje negalima, jeigu to reikia siekiant apriboti jo daromą neigiamą įtaką kitiems nuteistiesiems, palengvinti socialinę reabilitaciją, užtikrinti veiksmingesnę nuteistojo priežiūrą ir saugumą~~ arba kitais šiame Kodekse nustatytais atvejais.

2. Nuteistasis, išskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus, iš pataisos namų gali būti perkeltas į kalėjimą tęsti bausmės atlikimo tik jo sutikimu. Iš pataisos namų į kalėjimą perkeltiems nuteistiesiems taikomas pataisos namuose laikomiems nuteistiesiems nustatytas režimas. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namų paprastosios ar lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji, kuriems gali būti taikomas lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos, gali būti perkelti į tos pačios arba kitos pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos specialų padalinį – pusiaukelės namus, kuriame nuteistieji intensyviai rengiami būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) yra atlikę ne mažiau kaip vieną trečdalį bausmės, o kai lygtinis paleidimas gali būti taikomas atlikus vieną trečdalį bausmės, – atlikę ne mažiau kaip vieną ketvirtadalį bausmės;
- 2) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 3) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba bausmės atlikimo metu tokia rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;
- 4) neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus;
- 5) jie nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl pažeidimų.

3. Turintis teisę išvykti be sargybos arba be palydos ir atitinkantis Kalėjimų departamento direktoriaus nustatytas sąlygas nuteistasis, jeigu iki galimo jo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos liko ne mažiau kaip šeši mėnesiai, gali būti perkeltas į kitos pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos specialų padalinį (pusiaukelės namus), kuriame nuteistieji intensyviai rengiami lygtiniam paleidimui iš pataisos įstaigos. Į pusiaukelės namus perkelti nuteistieji turi šio Kodekso 91 straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 6, 7, ir 8 ir 10 punktuose nustatytas teises. Pusiaukelės namuose laikomi nuteistieji, kurie be pateisinamų priežasčių nedirba ar nesimoko arba kelia pavojų pusiaukelės namų administracijai ar kitiems asmenims, arba sistemingai daro teisės pažeidimus, pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos, kurioje veikia pusiaukelės namai, direktoriaus įsakymu grąžinami iš pusiaukelės namų į pataisos namus.

4. Laisvės atėmimo bausmę pataisos namų lengvosios grupės sąlygomis atliekantys nuteistieji gali būti perkelti į atvirą koloniją, jeigu jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 2) jų nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba bausmės atlikimo metu tokia rizika buvo akivaizdžiai sumažinta;
- 3) jie nebuvo perkelti iš atviros kolonijos ar pusiaukelės namų į pataisos namus dėl teisės pažeidimų.

45. Teisę perkelti nuteistąjį iš vienos pataisos įstaigos į kitą turi Kalėjimų departamento direktorius, o toje pačioje įstaigoje pagal šio straipsnio 2 ir 4 dalis – pataisos įstaigos, kurioje atlieka bausmę nuteistasis, direktorius. Nuteistųjų perkėlimo iš vienos pataisos įstaigos į kitą, taip pat perkėlimo į atvirą koloniją ir pusiaukelės namus ir grąžinimo iš jų tvarką nustato Kalėjimų departamento direktorius.“

27 straipsnis. 70 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 70 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Atskirose pataisos įstaigose, arba vieni nuo kitų izoliuoti toje pačioje pataisos įstaigoje turi būti laikomi vyrai ir moterys, suaugusieji ir nepilnamečiai. Kartu su nepilnamečiais gali būti laikomi dvidešimt ketverių metų amžiaus nesukakę nuteistieji, kurie laisvės atėmimo bausmę

pradėjo atlikti būdami nepilnamečiai ir kurių nusikalstamo elgesio rizika žema arba buvo sumažinta bausmės atlikimo metu. Atvirose kolonijose ir pusiaukelės namuose vyrai ir moterys gali būti laikomi kartu.“

28 straipsnis. 71 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 71 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„71 straipsnis. Pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji

Pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atlieka pilnamečiai nuteistieji, kuriems teismas nustatė atlikti laisvės atėmimo bausmę pataisos namuose išskyrus nurodytus šio Kodekso 83 straipsnio 1 dalyje ir 90 straipsnyje.“

29 straipsnis. 75 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 75 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„75 straipsnis. Drausmės grupei priskirtų nuteistųjų laikymo sąlygos

1. Drausmės grupei priskirti nuteistieji turi teisę:

1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje įsigyti higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių;

2) per keturis mėnesius gauti vieną trumpalaikį pasimatymą;

3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;

4) du kartus per mėnesį paskambinti telefonu;

5) kasdien pasivaikščioti dvi valandas.

2. Drausmės grupei priskirti nuteistieji gali būti laikomi užrakinti gyvenamosiose patalpose, įrengtose pagal kamerų įrengimo reikalavimus.“

30 straipsnis. X skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimas

Pakeisti Kodekso X skyriaus trečiojo skirsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„TREČIASIS SKIRSNIS

NEPILNAMEČIŲ PATAISOS NAMAI NUTEISTŲJŲ LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMĖS ATLIKIMO YPATUMAI“.

31 straipsnis. 77 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 77 straipsnį.

~~77 straipsnis. Nepilnamečių pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji~~

~~Nepilnamečių pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atlieka nepilnamečiai nuteistieji bei pilnamečiai nuteistieji, palikti šiose pataisos įstaigose šio Kodekso 81 straipsnyje nustatyta tvarka.~~

32 straipsnis. 78 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 78 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„78 straipsnis. Bausmės nepilnamečių pataisos namuose atliekančių nepilnamečių nuteistųjų grupės

Laisvės atėmimo bausmę nepilnamečių pataisos namuose atliekantys nepilnamečiai nuteistieji suskirstomi į paprastąją ir lengvąją grupes.“

33 straipsnis. 79 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 79 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„79 straipsnis. Paprastajai grupei priskirtų nepilnamečių nuteistųjų laikymo sąlygos

Paprastajai grupei priskirti nepilnamečiai nuteistieji turi teisę:

1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje;

2) per mėnesį gauti du trumpalaikius ir vieną ilgalaikį pasimatymus;

3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;

4) du kartus per savaitę paskambinti telefonu;

5) kasdien pasivaikščioti tris valandas.“

34 straipsnis. 80 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 80 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„80 straipsnis. Lengvajai grupei priskirtų **nepilnamečių** nuteistųjų laikymo sąlygos
Lengvajai grupei priskirti **nepilnamečiai** nuteistieji turi teisę:

- 1) apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje;
- 2) per mėnesį gauti keturis trumpalaikius ir vieną ilgalaikį pasimatymus;
- 3) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;
- 4) vieną kartą per dieną paskambinti telefonu;
- 5) kasdien pasivaikščioti keturias valandas.“

35 straipsnis. 81 ir 82 straipsnių pripažinimas netekusiais galios

Pripažinti netekusiais galios 81 ir 82 straipsnius.

~~81 straipsnis. Nuteistųjų, kuriems suėjo aštuoniolika metų, palikimas nepilnamečių pataisos namuose ir jiems taikomas režimas~~

~~1. Nuteistieji, kuriems suėjo aštuoniolika metų ir kurie yra aiškiai ėmę taisytis, siekiant įtvirtinti jų pataisymo rezultatus, paliekami nepilnamečių pataisos namuose iki bausmės laiko pabaigos, bet ne ilgiau kaip iki to laiko, kai jiems sueis dvidešimt ketveri metai.~~

~~2. Nuteistiesiems, kuriems suėjo aštuoniolika metų, paliktiems nepilnamečių pataisos namuose, taikomas nepilnamečiams nuteistiesiems nustatytas režimas, laikymo sąlygos, maitinimo ir materialinio buitinio aprūpinimo normos. Šie nuteistieji gali būti laikomi izoliuoti nuo kitų nuteistųjų.~~

~~82 straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas iš nepilnamečių pataisos namų į pataisos namus~~

~~Nuteistieji nuo aštuoniolikos iki dvidešimt ketverių metų, pakartotinai pažeidę bausmės atlikimo režimą, arba jų prašymu gali būti Kalėjimų departamento direktoriaus nutarimu, priimtu pagal nepilnamečių pataisos namų direktoriaus teikimą, perkelti iš nepilnamečių pataisos namų į pataisos namus bausmę atlikti paprastojoje grupėje.~~

36 straipsnis. 83 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 83 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„83 straipsnis. Kalėjimuose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji

1. Kalėjimuose laisvės atėmimo bausmę atlieka pilnamečiai asmenys (išskyrus ribotai pakaltinamus asmenis, nėščias moteris ir vaikų iki trejų metų turinčias motinas), nuteisti už labai sunkius nusikaltimus, taip pat į pataisos namų kamerų tipo patalpas perkelti nuteistieji, pasiūsti šią nuobaudą atlikti kalėjime **kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo**, ir nuteistieji, kuriems paskirtas laisvės atėmimas iki gyvos galvos.

2. Kalėjimuose taip pat atlieka bausmę nuteistieji, **nurodyti** šio Kodekso 68 straipsnyje nustatyta tvarka palikti kalėjime atlikti ūkio darbų, ir šio Kodekso 69 straipsnyje, jų sutikimu perkelti iš pataisos namų tęsti bausmės atlikimo **straipsniuose. Šiems nuteistiesiems taikomas pataisos namuose laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems nustatytas režimas.**“

37 straipsnis. 86 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 86 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Drausmės grupei priskirti nuteistieji turi teisę:

1) ~~apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje~~ **įsigyti higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių;**

2) **per keturis mėnesius gauti vieną trumpalaikį pasimatymą;**

23) gauti ir siųsti neribotą kiekį laiškų, taip pat gauti smulkiųjų paketų;

34) kasdien pasivaikščioti vieną valandą, o neįgalieji, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniai (pagal gydytojo išvadą) – dvi valandas;

45) du kartus per mėnesį paskambinti telefonu.“

38 straipsnis. Kodekso papildymas 88¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 88¹ straipsniu:

„88¹ straipsnis. Nuteistųjų perkėlimas iš kalėjimo į pataisos namus

1. Terminuota laisvės atėmimo bausmė nuteisti asmenys, atliekantys bausmę kalėjime, perkeliama į pataisos namus, kai jie atitinka visas šias sąlygas:

- 1) yra atlikę ne mažiau kaip vieną trečdalį bausmės;
- 2) vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane nustatytas priemonės;
- 3) jų elgesys nekelia pavojaus aplinkiniams.

3. Iš kalėjimo į pataisos namus perkelti nuteistieji skiriami į paprastąją grupę.

4. Iš kalėjimo į pataisos namus perkelti nuteistieji, kurie kelia pavojų pataisos namų administracijai ar kitiems asmenims arba sistemingai daro teisės pažeidimus, grąžinami iš pataisos namų į kalėjimą toliau atlikti bausmės. Šie nuteistieji pakartotinai iš kalėjimo į pataisos namus gali būti perkelti, tik jei jie atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir nuo jų grąžinimo į kalėjimą dienos praėjo ne mažiau kaip dveji metai.

5. Nuteistieji iš kalėjimo į pataisos namus perkelti ir grąžinami į kalėjimą Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymu.“

39 straipsnis. 90 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 90 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„90 straipsnis. Atvirose kolonijose laisvės atėmimo bausmę atliekantys nuteistieji

1. Atvirose kolonijose laisvės atėmimo bausmę atlieka už neatsargius **nusikaltimus** ir **nesunkius tyčinius nusikaltimus, už kuriuos paskirta laisvės atėmimo bausmė neviršija vienerių metų**, nuteisti pilnamečiai asmenys, kuriems teismas nustatė bausmę atlikti atvirose kolonijose. Atvirose kolonijose laisvės atėmimo bausmę taip pat atlieka nuteistieji, perkelti į atviras kolonijas šio Kodekso 140 69 straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Vienoje atviroje kolonijoje gali būti laikomi ir nuteistieji vyrai, ir nuteistosios moterys.“

40 straipsnis. 91 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 91 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„91 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmės atlikimo atvirose kolonijose ypatumai

1. Atvirose kolonijose nuteistieji:

- 1) laikomi be apsaugos, bet yra prižiūrimi;
- 2) nuo kėlimosi iki miego laiko turi teisę laisvai vaikščioti nustatytoje teritorijoje;
- 3) gali turėti su savimi pinigų ir vertingų daiktų, be apribojimų naudotis pinigais;
- 4) gali be apribojimų gauti pasimatymus, pašto ir perduodamus siuntinius, smulkiuosius paketus, gauti ir siųsti laiškus, **turėti telefoną ir juo skambinti telefonu**;
- 5) jeigu yra būsto sąlygos, gali gyventi šalia atviros kolonijos su savo šeimomis;
- 6) **atviros** kolonijos administracijos leidimu gali ~~be priežiūros iki 14 valandų~~ išvykti už kolonijos teritorijos ribų, bet tik Lietuvos Respublikos teritorijoje, jeigu to reikia dėl jų dirbamo darbo pobūdžio arba gydymosi ar mokymosi;

7) jeigu neturi galiojančių nuobaudų **už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus**, kartą per savaitę gali iki dviejų parų ne darbo metu **gali** parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus **ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius**. Šios išvykos leidžiamos atviros kolonijos direktoriaus įsakymu. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba jų artimieji giminaičiai ~~kiti jų nurodyti asmenys~~;

8) jeigu neturi galiojančių nuobaudų **už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus**, kasmetinių atostogų metu gali parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus **ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius**. Ši išvyka leidžiama atviros kolonijos direktoriaus įsakymu. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba jų ~~artimieji giminaičiai kiti jų nurodyti asmenys~~;

9) gali tęsti darbą, kurį dirbo iki laisvės atėmimo bausmės atlikimo atviroje kolonijoje pradžios;

10) atviros kolonijos direktoriaus leidimu gali likusius tris mėnesius iki laisvės atėmimo bausmės atlikimo pabaigos bausmę atlikti Lietuvos Respublikos teritorijoje esančiuose namuose.

2. Nuteistieji, išvykę už atviros kolonijos teritorijos ribų, taip pat šio straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodyti nuteistieji gali būti stebimi elektroninio stebėjimo priemonėmis. Nuteistųjų išvykimo už atviros kolonijos teritorijos ribų ir išvykų į namus jų stebėjimo elektroninio stebėjimo priemonėmis tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės. ~~Apie nuteistojo išvyką į namus pranešama vietovės, į kurią vykstama, teritorinei policijos įstaigai.~~

3. Šio Kodekso 140 69 straipsnyje nustatyta tvarka į atvirą koloniją perkelti nuteistieji, kurie be pateisinamų priežasčių nedarba ar nesimoko arba kelia pavojų atviros kolonijos administracijai ar kitiems asmenims, arba sistemingai pažeidinėja bausmės atlikimo režimą **daro teisės pažeidimus, gali būti teismo nutartimi, priimta pagal atviros kolonijos administracijos teikimą, atviros kolonijos direktoriaus įsakymu grąžinti grąžinami** iš atviros kolonijos į pataisos namus.“

41 straipsnis. 92 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 92 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistieji turi teisę už asmeninėse sąskaitose turimus pinigus apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje – įsigyti maisto produktų, būtiniausių reikmenų ir kitų daiktų. **Drausmės grupėje ir kamerų tipo patalpose laikomi nuteistieji turi teisę įsigyti tik higienos reikmenų ir kanceliarinių prekių.**“

2. Pakeisti 92 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Į šio straipsnio 2 dalyje nurodytą apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje sumą neįskaitomos pinigų, už kuriuos įsigijami laikraščiai, žurnalai, knygos ar Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodyti elektros prietaisai, sumos. Apsipirkimo pataisos įstaigos parduotuvėje suma neribojama nėščioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nuteistoms motinoms, apgyvendintoms kartu su vaikais pataisos namų vaikų (kūdikių) namuose arba ne pataisos namų teritorijoje esančiose patalpose, teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintiems nuteistiesiems, apgyvendintiems pataisos įstaigos ar kandomojo kalinimo vietos gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų, **atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantiems nuteistiesiems.**“

42 straipsnis. 97 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 97 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„97 straipsnis. Nuteistųjų teisė turėti laikrodžius, dėvėti savo drabužius bei avėti savo avalynę

Nuteistiesiems, **išskyrus laisvės atėmimo bausmę atliekančius pataisos įstaigose drausmės grupės laikymo sąlygomis ar perkeltus į kamerų tipo patalpas nuteistuosius**, leidžiama turėti laikrodžius, pagamintus ne iš brangiųjų metalų, dėvėti savo drabužius ir avėti savo avalynę. Šiuos daiktus nuteistieji gauna pašto arba perduodamame siuntinyje, pasimatymų metu arba perka pataisos įstaigos parduotuvėje.“

43 straipsnis. 101 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 101 straipsnio pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„101 straipsnis. Nuteistųjų teisė gauti teisinę pagalbą **susitikti su advokatu**“.

2. Pakeisti 101 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Advokatų lankymasis pas nuteistuosius neribojamas **Nuteistieji turi teisę susitikti su savo advokatu ar jam paskambinti. Susitikimai su advokatu ir skambinimas jam į pasimatymų ir skambinimo skaičių neįskaitomi.**“

44 straipsnis. 104 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 104 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„104 straipsnis. Nuteistųjų trumpalaikė išvyka ~~į namus~~ **iš pataisos įstaigos**

1. Nuteistiesiems, laikomiems pataisos įstaigose **Pataisos namų** lengvosios ir paprastosios grupių laikymo sąlygomis ir atlikusiems ne mažiau kaip pusę, o nepilnamečiams – atlikusiems ne mažiau kaip vieną trečdalį teismo paskirtos bausmės, gali būti leista vieną kartą per tris mėnesius trims paroms parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu išvykusių į namus nuteistųjų elgesio kontrolė Kalėjų departamentą direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis. **bausmę atliekantys nuteistieji, išskyrus šio straipsnio 6 dalyje nurodytus nuteistuosius, turi teisę trims paroms parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus ar aplankyti Lietuvos Respublikos teritorijoje gyvenančius artimuosius giminaičius, jei jie atitinka visas šias sąlygas:**

1) nuteistojo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką;

2) nuteistasis yra atlikęs šio straipsnio 2 dalyje nustatytą minimalią laisvės atėmimo bausmės dalį;

3) nuteistasis neturi galiojančių nuobaudų už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus;

4) nuteistasis dirba arba mokosi, arba užsiima individualia darbine, kūrybine ar kitokia veikla.

2. Minimali atliktos laisvės atėmimo bausmės dalis (nuo bausmės atlikimo pataisos įstaigoje pradžios), kurią atlikus nuteistiesiems suteikiama trumpalaikė išvyka iš pataisos įstaigos:

1) šeši mėnesiai – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė neviršija trejų metų laisvės atėmimo, taip pat nepilnamečiai;

2) vieneri metai – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija trejus metus laisvės atėmimo, bet neviršija dešimt metų laisvės atėmimo;

3) dveji metai – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas atitinkantiems nuteistiesiems, jeigu jie yra atlikę minimalią laisvės atėmimo bausmės dalį, iš pataisos įstaigos leidžiama išvykti:

1) vieną kartą per du mėnesius – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė neviršija trejų metų laisvės atėmimo, o šiems nuteistiesiems atlikus pusę bausmės – du kartus per mėnesį;

2) vieną kartą per tris mėnesius – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija trejus metus, bet neviršija dešimt metų laisvės atėmimo, atlikusiems pusę bausmės – vieną kartą per du mėnesius, o likus šešioms mėnesiams iki lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio Kodekso 157 straipsnio 3 dalį arba iki bausmės pabaigos likus ne daugiau kaip vieneriems metams, kai lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos netaikomas, – du kartus per mėnesį;

3) vieną kartą per keturis mėnesius – nuteistiesiems, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, atlikusiems pusę bausmės – vieną kartą per tris mėnesius, o likus šešioms mėnesiams iki lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio Kodekso 157 straipsnio 3 dalį arba iki bausmės pabaigos likus ne daugiau kaip vieneriems metams, kai lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos netaikomas, – du kartus per mėnesį.

4. Dirbančių nuteistųjų prašymu jų nemokamų atostogų metu pataisos įstaigos direktorius vieną kartą per metus šiems nuteistiesiems priklausančios trumpalaikės išvykos trukmę gali pratęsti iki 10 parų.

5. Siekdamas užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ar kitiems teisės pažeidimams arba apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves, pataisos įstaigos direktorius turi teisę nutarimu laikinai uždrausti nuteistajam pasinaudoti teise į trumpalaikę išvyką už pataisos įstaigos. Šio draudimo taikymo terminai, draudimo pratęsimo procedūra ir nuteistojo informavimo apie taikomą draudimą tvarka nustatyta šio Kodekso 155 straipsnyje.

6. Trumpalaikė išvyka iš pataisos įstaigos nesuteikiama nuteistiesiems:

1) atliekantiems laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę;

2) pavojingiems recidyvistams;

3) ribotai pakaltinamiems;

4) sergantiems pavojingomis arba ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, kurios plinta lašeline būdu per orą;

5) kurie trumpalaikės išvykos iš pataisos įstaigos metu padarė teisės pažeidimų ir nėra praėję vieneri metai nuo nuobaudos už teisės pažeidimus įvykdymo dienos.

7. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu trumpalaikėje išvykoje iš pataisos įstaigos esančių nuteistųjų elgesio kontrolė Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis.

28. Leidimą parvykti į namus duoda pataisos įstaigos direktorius įsakymu, atsižvelgdamas į nuteistojo asmenybę, kokia bausmės dalis atlikta, elgesį bausmės atlikimo metu. **Trumpalaikės išvykos nuteistiesiems suteikiamos tik laisvu nuo darbo metu. Konkrečią nuteistojo trumpalaikės išvykos iš pataisos įstaigos datą, atsižvelgdamas į nuteistojo prašymą, nustato ir klausimą dėl elektroninio stebėjimo priemonių taikymo sprendžia pataisos įstaigos direktorius.** Šios trumpalaikės išvykos laikas įskaitomas į bausmės atlikimo laiką. Kelionės išlaidas apmoka pats nuteistasis arba jo artimieji giminaičiai **kiti jo nurodyti asmenys.**

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teisės neturi šio Kodekso 154 straipsnio 4 dalyje nurodyti nuteistieji.

49. Tvarką, kuria nuteistiesiems leidžiama parvykti į namus, nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės. Apie nuteistojo išvyką pranešama vietovės, į kurią vykstama, teritorinei policijos įstaigai.“

45 straipsnis. 110 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusiu galios 110 straipsnio 1 dalies 4 punktą.

4) ~~tausoti pataisos įstaigos, o jeigu nuteistasis mokosi, — ir švietimo ar profesinio mokymo įstaigos turtą;~~

2. Pakeisti 110 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) ~~įsigyti, gaminti, platinti ar vartoti alkoholinius gėrimus ar jų surogatus, narkotines, psichotropines ar kitas psichiką veikiančias medžiagas, taip pat~~ vartoti be gydytojo leidimo medikamentus, naudoti toksines priemones;“.

3. Pakeisti 110 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) ~~bet kokių būdu įgyti ar perleisti tiek savo, kitų suimtųjų ar nuteistųjų, tiek ir valstybės turtą kitiems suimtiesiems, nuteistiesiems ar pataisos įstaigų administracijai; taip pat teikti mokamas ar kitaip atlyginamas paslaugas tiek kitiems suimtiesiems ar nuteistiesiems, tiek pataisos įstaigų administracijai;“.~~

46 straipsnis. 128 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 128 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Atvirose kolonijose ~~ir nepilnamečių pataisos namuose~~ atliekančių laisvės atėmimo bausmę **ir nepilnamečių** nuteistųjų, taip pat nuteistųjų neįgaliųjų darbo ir poilsio laikas nustatomas bendrais pagrindais pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.“

47 straipsnis. 130 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 130 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„130 straipsnis. Nuteistųjų teisė į atostogas

1. Atvirose kolonijose, ~~nepilnamečių pataisos namuose,~~ pataisos namuose lengvosios ir paprastosios grupių laikymo sąlygomis atliekantys laisvės atėmimo bausmę nuteistieji, kurie stropiai dirba, turi teisę į keturiolikos kalendorinių **dešimt darbo** dienų nemokamas atostogas per vienerius metus. Šios atostogos įskaitomas į bausmės atlikimo laiką.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos atostogos suteikiamos nuteistajam atlikus vienuolika mėnesių bausmės, jeigu jis neturi galiojančių nuobaudų **už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus.** Atostogos suteikiamos pataisos įstaigos direktoriaus įsakymu.

3. ~~Pataisos namuose lengvosios grupės laikymo sąlygomis atliekantiems bausmę nuteistiesiems, taip pat nuteistiesiems nepilnamečiams ir neįgaliesiems šio Kodekso 140 straipsnyje nustatyta tvarka atostogų metu gali būti leista parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius~~

~~namus. Kelionės išlaidas apmoka patys nuteistieji arba jų artimieji giminaičiai. Nepilnamečiai nuteistieji į namus ir į pataisos įstaigą vyksta su palyda. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu išvykusių nuteistųjų elgesio kontrolė Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis. Apie nuteistojo išvyką pranešama vietovės, į kurią vykstama, teritorinei policijos įstaigai. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyti nuteistieji turi teisę šio Kodekso 104 straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis savo nemokamų atostogų metu išvykti iš pataisos įstaigos.~~

~~4. Prie atostogų gali būti pridedamas šio Kodekso 128 straipsnio 3 dalyje numatytas laikas, bet ne daugiau kaip penkios kalendorinės dienos.~~

~~5. Atostogų suteikimo tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.“~~

48 straipsnis. 131 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 131 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Į nepilnamečių ~~pataisos namuose bausmę atliekančių~~ nuteistųjų asmeninę sąskaitą turi būti įrašoma, nepaisant visų išskaitų, ne mažiau kaip penkiasdešimt procentų jiems per mėnesį priskaičiuoto darbo užmokesčio.“

49 straipsnis. 132 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 132 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Iš nuteistųjų darbo užmokesčio į pataisos įstaigose sudaromą socialinės paramos nuteistiesiems fondą atskaitoma: atvirose kolonijose – dešimt procentų, pataisos namuose, laisvės atėmimo vietų ligoninėse ir kalėjimuose – dvidešimt penki procentai, **iš nepilnamečių pataisos namuose nuteistųjų, išskyrus atliekančius bausmę atviroje kolonijoje**, – dvidešimt procentų bendros darbo užmokesčio sumos. Šios išskaitos nedaromos iš darbo užmokesčio dalies, priskaičiuotos už nustatytą išdirbio normų viršijimą, ir premijų. Socialinės paramos nuteistiesiems fondo sudarymo ir jo lėšų naudojimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.“

50 straipsnis. 136 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 136 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„136 straipsnis. Socialinės reabilitacijos organizavimas

1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų socialinę reabilitaciją organizuoja **Kalėjimų departamentas, vykdo** pataisos įstaigų administracija, **įtraukdama į šią veiklą valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, organizacijas, asociacijas, religines bendruomenes ir bendrijas, kitus juridinius asmenis ar jų padalinius ir savanorius. Teisę dalyvauti šiame darbe turi valstybės ir savivaldybių institucijos, nevyriausybinių organizacijų, religinės bendruomenės ir bendrijos, jų nariai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys.**

2. Pataisos įstaigos gali kompensuoti asociacijoms, religinėms bendruomenėms ir bendrijoms, kitiems juridiniams asmenims (išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas) ar jų padaliniams ir savanoriams su savanoriška veikla, vykdančioms nuteistųjų socialinę reabilitaciją, susijusias išlaidas Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatymo nustatyta tvarka.“

51 straipsnis. 137 straipsnio pakeitimas

Papildyti 137 straipsnį 7 dalimi:

„7. Šio straipsnio 4 dalyje nustatytas priemonės, išskyrus paskatinimo priemonės ir nuobaudas, pataisos įstaiga pagal kompetenciją gali leisti vykdyti šio Kodekso 136 straipsnyje nurodytoms organizacijoms ir asmenims.“

52 straipsnis. 137¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 137¹ straipsnio 3 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) bausmės atlikimo pradžia ir pabaiga, galimo perkėlimo į pataisos įstaigos ar kardomojo kalėjimo vietos specialų padalinį **(atvirą koloniją ir pusiauinkelės namus)** data ir galimo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos data;“.

53 straipsnis. 138 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

Pripažinti netekusiu galios 138 straipsnį.

~~138 straipsnis. Pataisos įstaigos psichologinė tarnyba~~

~~Pataisos įstaigose veikia psichologinės tarnybos. Šių tarnybų veiklos kryptys yra šios:~~

- ~~1) nuteistųjų nusikalstamo elgesio rizikos vertinimas ir kriminogeninių veiksnių nustatymas arba dalyvavimas atliekant šį vertinimą ir nustatant šiuos veiksnius;~~
- ~~2) nuteistųjų asmenybės tyrimas ir individualaus psichologinio poveikio priemonių nustatymas ir koregavimas;~~
- ~~3) psichologinės pagalbos nuteistiesiems teikimas, individuali ir grupinė nuteistųjų psichologinė terapija, kitų socialinės reabilitacijos priemonių įgyvendinimas;~~
- ~~4) nuteistųjų ir pataisos įstaigų administracijos konsultavimas.~~

54 straipsnis. 140 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 140 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„140 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos paskatinimo priemonės

1. Už nepriekaištingą elgesį, iniciatyvą ir aktyvų dalyvavimą įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones, stropų darbą ir gerus mokymosi rezultatus ir pažangą mažinant nusikalstamo elgesio riziką laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems gali būti skiriamos šios paskatinimo priemonės:

- 1) padėka;
- 2) premija už geriausius darbo rezultatus;
- 3) 2) teisės vieną kartą papildomai paskambinti telefonu suteikimas;
- 4) 3) trijų papildomų ilgalaikių arba trumpalaikių pasimatymų per vienerius metus suteikimas;
- 5) 4) paskirtos nuobaudos už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą panaikinimas prieš terminą;
- 6) 5) pasivaikščiojimo laiko pailginimas ne daugiau kaip dviem valandomis;
- 7) 6) didžiausios pinigų sumos, už kurią nuteistasis gali per mėnesį apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, padidinimas vienos bazinės socialinės išmokos dydžio suma;
- 8) 7) leidimas nepilnamečiams pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminačiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti iki aštuonių valandų už nepilnamečių pataisos namų teritorijos ribų;
- 9) leidimas atostogų metu parvykti į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus;
- 10) 8) papildomos trumpalaikės išvykos į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus suteikimas;
- 11) 9) atlikusiems ne mažiau kaip vienerius metus, o nepilnamečiams, atlikusiems ne mažiau kaip šešis mėnesius paskirtos bausmės, – perkėlimas iš paprastosios grupės į lengvąją grupę.

2. Nepilnamečių pataisos namuose laikomiems **Nepilnamečiams** nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, gali būti leidžiama kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius.

3. Ne mažiau kaip pusę paskirtos bausmės laiko atlikę nuteistieji, kurių elgesys nekelia pavojaus aplinkiniams, gali būti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka teikiami perkelti iš kalėjimo į pataisos namus tęsti bausmės atlikimą paprastosios grupės laikymo sąlygomis.

4. Pataisos namuose lengvosios grupės sąlygomis laikomi nuteistieji, kuriems liko ne daugiau kaip vieneri metai iki galimo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos, teismo nutartimi, priimta pagal pataisos namų administracijos teikimą ir atsižvelgiant į nusikalstamo elgesio riziką, elgesį bausmės atlikimo metu ir kitas reikšmingas aplinkybes, gali būti perkelti į atvirą koloniją tęsti bausmės atlikimą.“

55 straipsnis. 141 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 141 straipsnio 2 dalį.

2. Piniginė premija įrašoma į asmeninę nuteistojo sąskaitą.

2. Pakeisti 141 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Paskatinimas, kuriuo leidžiama papildomai paskambinti telefonu, gauti pasimatymą, apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje už didesnę pinigų sumą **ar suteikiama papildoma trumpalaikė išvyka į Lietuvos Respublikos teritorijoje esančius namus**, gali būti skiriamas tik nuteistiesiems, kurie pagal šį Kodeksą turi teisę paskambinti telefonu, gauti pasimatymų, apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje **ar gauti trumpalaikę išvyką iš pataisos įstaigos.**“

3. Pakeisti 141 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Paskatinimas, kuriuo pareiškama padėka, leidžiama paskambinti telefonu, suteikiami ~~trys papildomi trumpalaikiai arba ilgalaikiai pasimatymai per vienerius metus, prieš terminą panaikinama paskirta nuobauda, pailginamas pasivaikšiojimo laikas, leidžiama nepilnamečiui pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti už nepilnamečių pataisos namų teritorijos ribų, skiriamas turinčio teisę skirti šias paskatinimo priemones pataisos įstaigos pareigūno nutarimu arba įsakymu~~ **Konkreiti paskatinimo priemonė nuteistajam parenkama atsižvelgiant į tai, kokią teigiamą įtaką nuteistojo elgesiui galėtų padaryti šios paskatinimo priemonės skyrimas.**“

4. Pakeisti 141 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Padėka kaip paskatinimas gali būti paskelbta ir žodžiu. Iš paskatinimų, kuriais suteikiami trys papildomi trumpalaikiai arba ilgalaikiai pasimatymai per vienerius metus, leidžiama nepilnamečiui **nuteistajam** pasimatymo su tėvais, globėjais (rūpintojais), artimaisiais giminaičiais ar kitais pasitikėjimo vertais asmenimis metu išeiti už ~~nepilnamečių~~ pataisos namų teritorijos ribų. ~~vienu~~ **Vienu** nutarimu arba įsakymu galima suteikti tik vieną papildomą trumpalaikį arba ilgalaikį pasimatymą, leisti vieną kartą **nepilnamečiui** išeiti už ~~nepilnamečių~~ pataisos namų teritorijos ribų.“

5. Pakeisti 141 straipsnio 10 dalį ir ją išdėstyti taip:

„10. Leidimą ~~nepilnamečių pataisos namuose laikomiems nepilnamečiams~~ nuteistiesiems, kurie gerai elgiasi, kartu su pataisos įstaigos darbuotojais nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitus ne pataisos įstaigoje organizuojamus renginius duoda pataisos įstaigos direktorius įsakymu. Vienu įsakymu galima leisti tik vieną kartą nueiti į kiną, teatrą, koncertą, sporto varžybas ar kitą ne pataisos įstaigoje organizuojamą renginį.“

56 straipsnis. 142 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 142 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„142 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekantiems nuteistiesiems skiriamos nuobaudos

1. Už bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimą nuteistiesiems gali būti skiriamos šios nuobaudos:

- 1) papeikimas;
- 2) pataisos įstaigos patalpų ir teritorijos tvarkymas be eilės;
- 3) draudimas iki vieno mėnesio apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje (išskyrus higienos reikmenis ir kanceliarines prekes);
- 4) ~~nuteistųjų perkėlimas į kamerų tipo patalpas iki penkiolikos parų, o nepilnamečių nuteistųjų – iki dešimties parų.~~

2. Nuteistiesiems, sistemingai pažeidinėjantiems arba itin piktybiškai pažeidusiems režimą, gali būti skiriamos šios nuobaudos:

1) panaikinta paskirta paskatinimo priemonė – perkėlimas iš paprastosios grupės į lengvąją grupę;

2) pataisos namuose ir kalėjimuose paprastosios grupės sąlygomis laikomų nuteistųjų (**išskyrus nepilnamečius nuteistuosius**) perkėlimas į drausmės grupę nuo trijų mėnesių iki vienerių metų;

3) pataisos namuose ir kalėjimuose **paprastosios arba** drausmės grupės sąlygomis laikomų nuteistųjų perkėlimas į kamerų tipo patalpas ~~nuo penkiolikos parų iki šešių mėnesių trisdešimt parų, o nepilnamečių nuteistųjų – iki dešimties parų.~~

3. Kalėjimų departamento direktorius pataisos namų direktoriaus teikimu gali nuteistąjį, šio straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytais atvejais perkeltą į pataisos namų kamerų tipo patalpą, pasiųsti šią nuobaudą atlikti kalėjime.

4. 3. Nėščioms moterims ir turinčioms vaikų iki trejų metų motinoms, taip pat asmenims, kurie dėl medicininių priežasčių negali būti perkelti į kamerų tipo patalpas, šio straipsnio 1 dalies 4 punkte ir 2 dalies 3 punkte nustatytos nuobaudos neskiriamos **nustatyta nuobauda neskiriama**, o jeigu buvo paskirtos, — nevykdomos **paskirta, – nevykdoma**.“

57 straipsnis. 144 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 144 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„144 straipsnis. Laikinas nuteistojo izoliavimas

Kai kitomis priemonėmis negalima užkirsti kelio šiurkščiam teisėtvarkos pažeidimui ir būtina pažeidimą padariusį nuteistąjį, išskyrus šio Kodekso 142 straipsnio 4 3 dalyje nurodytus asmenis, laikinai, kol nėra pataisos įstaigos direktoriaus arba jį pavaduojančio pareigūno, izoliuoti, jis gali būti laikinai perkeltas į kamerų tipo patalpą. Toks nuteistojo laikinas izoliavimas galimas tik iki pataisos įstaigos direktoriaus ar jį pavaduojančio pareigūno atvykimo į pataisos įstaigą, bet ne ilgiau kaip dvidešimt keturioms valandoms, ir nelaikomas nuobauda. Jeigu už padarytą režimo pažeidimą paskiriama nuobauda – perkėlimas į kamerų tipo patalpas, laikino izoliavimo laikas įskaitomas į bendrą nutarimu paskirtos nuobaudos laiką.“

58 straipsnis. 145 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 145 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Nuteistieji, atliekantys šio Kodekso 142 straipsnio 1 2 dalies 4 3 punkte nurodytą nuobaudą, kamerų tipo patalpose laikomi po vieną, o jeigu nėra tokios galimybės, — po du ir į darbą nevedami. Perkelti į kamerų tipo patalpas nuteistieji neturi teisės gauti pasimatymų, smulkiųjų paketų, siųsti laiškų (išskyrus atvejus, kai jie įgyvendina šio Kodekso 100, 109 ir 183 straipsniuose nurodytas teises), taip pat paskambinti telefonu. Jiems neleidžiama apsipirkti pataisos įstaigos parduotuvėje, išskyrus higienos reikmenų įsigijimą, turėti maisto produktų ir kitų Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklėse nurodytų daiktų. Šioje dalyje nurodytiems nuteistiesiems leidžiama skaityti knygas, žurnalus, laikraščius ir kitą literatūrą, kasdien vieną valandą, o nepilnamečiams, neįgaliesiems, kuriems nustatytas 0–40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis, ir ligoniams (pagal gydytojo išvadą) – dvi valandas pasivaikščioti.“

2. Pripažinti netekusia galios 145 straipsnio 2 dalį.

2. Kamerų tipo patalpose laikomiems nuteistiesiems, atliekantiems šio Kodekso 142 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodytą nuobaudą, nustatomas režimas, atitinkantis šio Kodekso 86 straipsnyje nurodytas drausmės grupei priskirtų nuteistųjų laikymo kalėjime sąlygas. Kamerų tipo patalpose laikomi nuteistieji dirba atskirai nuo kitų nuteistųjų.

59 straipsnis. 152 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 152 straipsnio 7 dalį.

7. Nėščios moterys ir vaikų iki trejų metų turinčios motinos turi teisę pateikti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai prašymus lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos nesilaikydamos šio Kodekso 157 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija ir teismas šio Kodekso 157 ir 164 straipsniuose nustatyta tvarka priima atitinkamai nutarimą ir nutartį taikyti nuteistajai lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos, vadovaudamiesi motinos ir vaiko interesais ir atsižvelgdami į atliktos bausmės dalį, įgyvendinamas individualiame socialinės reabilitacijos plane numatytas priemonės, taip pat kai nusikalstamo elgesio rizika sudaro pagrindą manyti, kad nuteistoji laikysis įstatymų ir nenusikals.

60 straipsnis. 154 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 154 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„154 straipsnis. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių nuteistųjų išvykimas be sargybos arba be palydos

~~1. Nuteistiesiems, laikomiems pataisos namuose lengvosios grupės sąlygomis, bei nuteistiesiems, laikomiems pataisos namuose paprastosios grupės sąlygomis ir atbuvusiems ne mažiau kaip vieną trečdalį bausmės laiko, taip pat nuteistiesiems, paliktiems kardomojo kalnimo vietose, laisvės atėmimo vietų ligoninėje ar kalėjime atlikti ūkio darbus, gali būti leidžiama išvykti be sargybos už pataisos įstaigos ar kardomojo kalnimo vietos teritorijos ribų, jeigu to reikia dėl bendrojo ugdymo, profesinio mokymo, dirbamo darbo pobūdžio arba dalyvavimo įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones.~~

~~2. Nepilnamečių pataisos namuose laikomiems nuteistiesiems, atlikusiems ne mažiau kaip tris mėnesius laisvės atėmimo bausmės, gali būti leidžiama išvykti be palydos už pataisos namų teritorijos ribų, jeigu to reikia dėl bendrojo ugdymo, profesinio mokymo, dirbamo darbo pobūdžio arba dalyvavimo įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones.~~

~~3. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu nuteistųjų, turinčių teisę išvykti be sargybos arba be palydos, elgesio kontrolė Kalėjų departamento direktoriaus nustatyta tvarka gali būti atliekama elektroninio stebėjimo priemonėmis.~~

~~4. Neleidžiama išvykti be sargybos arba be palydos už pataisos įstaigos ar kardomojo kalnimo vietos teritorijos ribų:~~

- ~~1) pavojingiems recidyvistams;~~
- ~~2) asmenims, kurie nuteisti už labai sunkius nusikaltimus ir kuriems paskirta laisvės atėmimo bausmė viršija dešimt metų;~~
- ~~3) nuteistiesiems, iš kurių ši teisė buvo atimta dėl padarytų pažeidimų;~~
- ~~4) užsieniečiams;~~
- ~~5) ribotai pakaltinamiems, pavojingomis ir ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, kurios plinta lašeline būdu per orą, sergantiems nuteistiesiems.~~

1. Teisę be sargybos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų turi nuteistasis, jeigu pataisos įstaigos administracija jam leidžia dirbti darbą, kurio vieta yra už pataisos įstaigos teritorijos ribų, arba mokytis už pataisos įstaigos teritorijos ribų esančioje mokymo įstaigoje, arba dalyvauti įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones, vykdomas už pataisos įstaigos teritorijos ribų, ir nuteistasis atitinka visas šias sąlygas:

- 1) atlieka bausmę pataisos namų paprastojoje arba lengvojoje grupėje;**
- 2) jo nusikalstamo elgesio rizika yra žema arba vidutinė ir nustatyta pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką;**
- 3) nuteistasis neatlieka laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės;**
- 4) nuteistasis nėra pripažintas pavojingu recidyvistu ar ribotai pakaltinamu;**
- 5) nuteistasis neturi galiojančios nuobaudos už bausmės atlikimo metu padarytus teisės pažeidimus;**
- 6) nuteistasis dirba arba mokosi, užsiima individualia darbine, kūrybine ar kitokia veikla;**
- 7) nuteistasis neserga pavojinga arba ypač pavojinga užkrečiama liga, kuri plinta lašeline būdu per orą.**

2. Nuteistasis netenka teisės be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, jeigu jis nebeatitinka šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.“

61 straipsnis. 155 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 155 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„155 straipsnis. Teisės išvykti be sargybos arba be palydos suteikimo nuteistiesiems tvarka
Apribojimai nuteistiesiems išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų
be sargybos arba be palydos

~~1. Nuteistajam teisė išvykti be sargybos arba be palydos suteikiama pataisos įstaigos ar kardomojo kalnimo vietos direktoriaus nutarimu.~~

~~2. Teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintys nuteistieji gali būti užtikrinant jų priežiūrą apgyvendinti pataisos įstaigos ar kardomojo kalnimo vietos gyvenamosiose patalpose arba už šių įstaigų teritorijos ribų esančiuose jos specialiuose padaliniuose (pusiaukelės namuose), kuriuose nuteistieji intensyviai rengiami lygtiniam paleidimui iš pataisos įstaigų.~~

~~3. Nuteistajam, kuris pažeidė jam nustatyto režimo reikalavimus arba elgesio taisykles, pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos direktoriaus nutarimu gali būti atimta teisė išvykti be sargybos arba be palydos.~~

~~4. Jeigu pasikeičia darbo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo arba dalyvavimo įgyvendinant socialinės reabilitacijos priemones sąlygos, pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos direktoriaus nutarimu nuteistojo teisė išvykti be sargybos arba be palydos panaikinama.~~

1. Siekdamas užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms ar kitiems teisės pažeidimams arba apsaugoti kitų asmenų teises ir laisves, pataisos įstaigos direktorius turi teisę nutarimu laikinai uždrausti šio Kodekso 154 straipsnyje nurodytas sąlygas atitinkančiam nuteistajam be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų. Šis draudimas taikomas tol, kol išnyksta priežastys, dėl kurių nuteistajam laikinai uždrausta be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, bet ne ilgiau kaip šešis mėnesius, o nepilnamečiam nuteistajam – ne ilgiau kaip tris mėnesius.

2. Pataisos įstaigos direktoriui laikinai uždraudus nuteistajam be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų, nuteistajam raštu nurodomos priežastys, dėl kurių tokį draudimą būtina taikyti, draudimo taikymo trukmė ir rekomendacijos, kaip nuteistasis turėtų elgtis, kad draudimas be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos teritorijos ribų jam nebūtų taikomas.

3. Jeigu pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nurodyto draudimo taikymo terminui neišnyko priežastys, dėl kurių nuteistajam buvo laikinai uždrausta be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų arba atsirado kitų priežasčių, dėl kurių šis draudimas turi būti taikomas, pataisos įstaigos direktorius gali šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka priimti naują nutarimą laikinai uždrausti nuteistajam be sargybos arba be palydos išvykti už pataisos įstaigos teritorijos ribų.“

62 straipsnis. 156 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 156 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„156 straipsnis. Nuteistųjų išvykimo **už pataisos įstaigos teritorijos ribų** be sargybos arba be palydos ypatumai

1. Teisė išvykti be sargybos arba be palydos suteikia nuteistajam galimybę būti darbo, bendrojo ugdymo, profesinio mokymo arba socialinės reabilitacijos priemonių įgyvendinimo laiku tam tikroje vietovėje arba konkrečioje teritorijoje arba vykti tam tikru maršrutu. Su vietovės arba teritorijos, kurioje leidžiama būti šią teisę turintiems nuteistiesiems, ribomis arba maršrutu, kuriuo leidžiama vykti be sargybos arba be palydos, nuteistieji supažindinami pasirašytinai.

2. Nuteistųjų, kuriems suteikta teisė išvykti be sargybos arba be palydos, laikymo sąlygas ir elgesio taisykles nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės. Pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu už pataisos įstaigos teritorijos ribų išvykstančių nuteistųjų elgesio kontrolė gali būti vykdoma elektroninio stebėjimo priemonėmis.

3. Teisę išvykti be sargybos arba be palydos turintys nuteistieji užtikrinant jų priežiūrą gali būti apgyvendinti pataisos įstaigos ar tardymo izoliatoriaus gyvenamosiose patalpose, esančiose už šių įstaigų teritorijos ribų.“

63 straipsnis. 157 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 157 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„157 straipsnis. Lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigų

1. Laisvės atėmimo bausmę pataisos įstaigose atliekantys nuteistieji, kurie vykdo individualiame socialinės reabilitacijos plane numatytas priemones, yra pateikę Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai prašymus lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos ir kurių nusikalstamo elgesio rizika žema ir (ar) pažanga mažinant nusikalstamo elgesio riziką sudaro pagrindą manyti, kad jie laikysis įstatymų ir nenusikals, gali būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigų. Prašymų lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos pateikimo tvarką nustato Pataisos įstaigų vidaus tvarkos taisyklės.

2. Teikti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai prašymus lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos nuteistieji gali ne anksčiau kaip likus mėnesiui iki laiko, kai jie faktiškai bus atlikę šią minimalią paskirtos laisvės atėmimo bausmės dalį:

1) vieną trečdalį paskirtos laisvės atėmimo bausmės, bet ne mažiau kaip keturis mėnesius, — nuteistieji už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus, kuriems paskirta bausmė neviršija šešerių metų, kiti nuteistieji, kuriems paskirta bausmė neviršija trejų metų laisvės atėmimo, taip pat nepilnamečiai;

2) pusę paskirtos laisvės atėmimo bausmės — nuteistieji už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus, kuriems paskirta bausmė viršija šešerius metus, taip pat kiti nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija trejus metus laisvės atėmimo, bet neviršija dešimties metų laisvės atėmimo;

3) du trečdalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės — nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, bet neviršija penkiolikos metų laisvės atėmimo;

4) tris ketvirtadalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės — nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija penkiolika metų laisvės atėmimo, bet neviršija dvidešimt penkerių metų laisvės atėmimo.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyti nuteistieji, sutinkantys, kad jiems būtų taikoma intensyvi priežiūra, gali teikti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai prašymus lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos ne anksčiau kaip likus devyniems mėnesiams iki laiko, kai jie faktiškai bus atlikę šio straipsnio 2 dalyje nustatytą minimalią laisvės atėmimo bausmės dalį. Nuteistųjų sutikimai, kad jiems būtų taikoma intensyvi priežiūra, nurodomi prašymuose lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos.

4. Nuteistiesiems lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos taiko vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismas nutartimi, kuria patvirtinamas Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimas taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos.

5. Lygtinai paleidžiamam iš pataisos įstaigos nuteistajam teismas nutartimi nustato Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso IX skyriuje numatytas baudžiamojo poveikio priemones ir (ar) Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 75 straipsnio 2 ar 3 dalyje numatytas pareigas, laiką, per kurį nuteistasis privalo įvykdyti paskirtas baudžiamojo poveikio priemones ir (ar) pareigas, ir (ar) intensyvią priežiūrą.

6. Lygtinai paleidžiamiems iš pataisos įstaigų nepilnamečiams vietoj Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso IX skyriuje numatytų baudžiamojo poveikio priemonių ir (ar) Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 75 straipsnio 2 ar 3 dalyje numatytų pareigų nustatomos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 82 straipsnyje numatytos auklėjamojo poveikio priemonės (išskyrus atidavimą į specialią auklėjimo įstaigą).

7. Lygtinai paleisti iš pataisos įstaigų nuteistieji, kurie buvo nukreipti atlikti likusią nuosprendžiu paskirtos laisvės atėmimo bausmės dalį, teikti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai prašymus lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos gali praėjus vieneriems metams nuo teismo nutarties dėl pasiuntimo į pataisos įstaigą vykdymo pradžios, kai jie yra faktiškai atlikę šią minimalią nuosprendžiu paskirtos laisvės atėmimo bausmės dalį:

1) du trečdalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės — nuteistieji, kuriems paskirta bausmė neviršija dešimties metų laisvės atėmimo;

2) tris ketvirtadalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės — nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, bet neviršija penkiolikos metų laisvės atėmimo;

3) keturis penktadalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės — nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija penkiolika metų laisvės atėmimo, bet neviršija dvidešimt penkerių metų laisvės atėmimo.

8. Jeigu pataisos įstaiga yra gavusi pažymą, kad nukentėjusysis pageidauja, jog jam būtų pranešta apie būsimą nuteistojo paleidimą į laisvę, Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija per tris darbo dienas nuo nuteistojo prašymo lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos gavimo praneša nukentėjusiajam apie teisę per dešimt dienų nuo pranešimo išsiuntimo pateikti atsiliepimą dėl nuteistojo prašymo.

1. Nuteistieji, kurių nusikalstamo elgesio rizika žema arba kurie padarė akivaizdžią pažangą mažindami savo nusikalstamo elgesio riziką, išskyrus nuteistuosius, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, gali būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos atlikę šią bausmės dalį:

1) vieną trečdalį paskirtos laisvės atėmimo bausmės – nuteistieji už dėl neatsargumo padarytus nusikaltimus, taip pat nepilnamečiai ir kiti nuteistieji, kuriems paskirta bausmė neviršija ketverių metų laisvės atėmimo;

2) pusę paskirtos laisvės atėmimo bausmės – nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija ketverius metus laisvės atėmimo, bet neviršija dešimties metų laisvės atėmimo;

3) du trečdalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės – nuteistieji, kuriems paskirta bausmė viršija dešimt metų laisvės atėmimo, bet neviršija dvidešimt penkerių metų laisvės atėmimo.

2. Nuteistieji, kuriems iš dalies atidėtas bausmės vykdymas buvo panaikintas, taip pat kuriems lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigos buvo panaikintas ir jie teismo nutartimi buvo nukreipti atlikti likusios nuosprendžio paskirtos laisvės atėmimo bausmės dalies, gali būti lygtinai paleisti iš pataisos įstaigų, jei jų nusikalstamo elgesio rizika žema arba jie padarė akivaizdžią pažangą mažindami savo nusikalstamo elgesio riziką ir yra atlikę vienerius metus laisvės atėmimo bausmės nuo teismo nutarties dėl bausmės vykdymo atidėjimo ar lygtinio paleidimo panaikinimo ir nukreipimo į pataisos įstaigą vykdymo pradžios.

3. Nuteistieji, išskyrus nuteistuosius, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, nuteistuosius, kurių nusikalstamo elgesio rizika aukšta ir nedarančius pažangos, kad sumažintų savo nusikalstamo elgesio riziką, nuteistuosius, atliekančius bausmę už labai sunkius nusikaltimus, taip pat nuteistuosius, atliekančius bausmę už sunkius nusikaltimus, nurodytus Baudžiamojo kodekso XVIII, XX, XXI, XXXV skyriuose, atlikę tris ketvirtadalius paskirtos laisvės atėmimo bausmės, lygtinai paleidžiami iš pataisos įstaigų taikant jiems intensyvią priežiūrą.

4. Nuteistieji, sutinkantys, kad jiems būtų taikoma intensyvi priežiūra, gali būti lygtinai paleisti pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis iki šešių mėnesių anksčiau, nei nustatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyje.

5. Nuteistiesiems, neatlikusiems nuobaudos už bausmės atlikimo metu padarytą teisės pažeidimą iki jų lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio straipsnio 1–4 dalis, lygtinio paleidimo taikymas atidedamas, kol bus atlikta nuobauda ir tris mėnesius po nuobaudos atlikimo.

6. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytiems nuteistiesiems lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigų taiko Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija.

7. Šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose ir 2 dalyje nurodytiems nuteistiesiems lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigų taiko vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismas nutartimi, kuria patvirtinamas Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimas taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos.

8. Likusios neatliktos laisvės atėmimo bausmės laikotarpiu lygtinai paleistiems iš pataisos įstaigų nuteistiesiems vykdoma probacija. Probacijos vykdymo, jos sąlygų pakeitimo ir probacijos panaikinimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos probacijos įstatyme.“

64 straipsnis. 158 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 158 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„158 straipsnis. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigų netaikymas

~~Lygtinai~~ **Lygtinis paleidimas** iš pataisos įstaigų ~~nepaleidžiami~~ **netaikomas**:

1) ~~asmenys~~ **asmenims**, ~~nuteisti~~ **atliekantiems laisvės atėmimo bausmę** už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai;

2) ~~asmenys~~ **asmenims**, ~~nuteisti~~ **atliekantiems laisvės atėmimo bausmę** už nusikaltimus nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui;

3) ~~asmenys~~ **asmenims**, kuriems ~~mirties bausmė~~ ~~malonės arba amnestijos tvarka~~ ~~pakeista laisvės atėmimu iki gyvos galvos~~, taip pat laisvės atėmimu ~~atliekantiems laisvės atėmimo~~ iki gyvos galvos ~~nuteisti~~ ~~asmenys~~ **bausmę**;

4) ~~asmenys~~ **asmenims**, ~~nuteisti~~ **atliekantiems laisvės atėmimo bausmę** už tyčinius nusikaltimus, padarytus areštinėse, pataisos įstaigose ir kardomojo kalnimo vietose;

5) asmenys, kuriems iki laisvės atėmimo bausmės atlikimo pabaigos liko mažiau negu trys mėnesiai asmenims, atliekantiems nedelsiant atliktinos laisvės atėmimo bausmės dalį pagal Baudžiamojo kodekso 75 straipsnio 3 dalį arba 92 straipsnio 3 dalį.“

65 straipsnis. 159 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 159 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„159 straipsnis. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigų tvarka

1. Pataisos įstaiga, gavusi **Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo nuorašą arba** teismo potvarkį vykdyti nuteistojo lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos kartu su nutarties nuorašu, paleidžia nuteistąjį iš pataisos įstaigos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą **Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo nuorašą arba** teismo potvarkį kartu su teismo nutarties nuorašu pataisos įstaiga pateikia probacijos tarnybai.

3. Pataisos įstaiga, lygtinai paleidusi iš pataisos įstaigos nuteistąjį pagal šio Kodekso 157 straipsnio 3 dalį, teismo nuosprendį su patvarkymu pateikia probacijos tarnybai.

4. Pataisos įstaiga kartu su probacijos tarnyba Kalėjimų departamento direktoriaus nustatyta tvarka užtikrina, kad lygtinai paleistam iš pataisos įstaigos nuteistajam intensyvi priežiūra ir probacija būtų pradėta vykdyti nuo nuteistojo paleidimo iš pataisos įstaigos momento.“

66 straipsnis. 164 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 164 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„164 straipsnis. **Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos sudarymas ir Lygtinio lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos taikymo tvarka**

1. Pataisos įstaigose sprendimams dėl nuteistųjų ~~prašymų lygtinai paleisti lygtinio paleidimo~~ iš pataisos įstaigos priimti Kalėjimų departamento direktoriaus įsakymu sudaromos ~~septynių narių~~ Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos. ~~Į Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos narius dvejų metų laikotarpiui skiriami probuotojai, ne mažiau kaip du asociacijų, religinės bendruomenės ar religinės bendrijos atstovai ir (ar) savanoriai, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys. Nariu negali būti asmuo, jaunesnis kaip 25 metų ir neatitinkantis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme valstybės tarnautojams nustatytų nepriekaištingos reputacijos kriterijų. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nariais paskirti Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų pareigūnai, valstybės tarnautojai ar darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, negali sudaryti daugiau kaip 50 procentų visų komisijos narių. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijų sudarymo ir darbo organizavimo nuostatus tvirtina teisingumo ministras Kalėjimų departamento direktorius.~~

2. Pataisos įstaiga, likus dvidešimt darbo dienų iki nuteistojo galimo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos pagal šio Kodekso 157 straipsnio 1, 2 ar 4 dalį, pateikia Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai socialinio tyrimo išvadą, kurioje turi būti informacija apie nuteistajam taikytas socialinės reabilitacijos priemones ir jų įgyvendinimo rezultatus, jo nusikalstamo elgesio riziką ir jos pokyčius bausmės atlikimo metu.

~~2. 3. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija ne vėliau kaip per dvidešimt darbo dienų nuo nuteistojo prašymo lygtinai paleisti iš pataisos įstaigos šio straipsnio 2 dalyje nurodytos socialinio tyrimo išvados gavimo dienos apsvarsto šį prašymą ir socialinio tyrimo išvadą išvadoje pateiktą informaciją nuteistajam taikytas socialinės reabilitacijos priemones ir jų įgyvendinimo rezultatus, nusikalstamo elgesio rizikos pokyčius, šio Kodekso 157 straipsnio 8 dalyje nurodytą nukentėjusiojo atsiliepimą, jeigu jis buvo gautas, ir priima motyvuotą nutarimą taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos arba jo netaikyti.~~

~~3. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarime taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos pateikiamos motyvuotos rekomendacijos teismui dėl lygtinai paleidžiamam iš pataisos įstaigos nuteistajam auklėjamojo poveikio ar baudžiamojo poveikio priemonių ir (ar) pareigų nustatymo, laiko, per kurį nuteistasis privalo jas įvykdyti, ir (ar) intensyvios priežiūros nustatymo. Jeigu Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijoje svarstant~~

nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos klausimą jam paskiriama nuobauda už teisės pažeidimą, apie tai nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, pataisos įstaiga raštu informuoja Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisiją, kuri šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimą atideda šio Kodekso 157 straipsnio 5 dalyje nustatytam laikui.

4. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai priėmus nutarimą šio Kodekso 157 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytam nuteistajam taikyti lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos, nutarimo nuorašas per dvi darbo dienas pateikiamas nuteistajam ir išsiunčiamas prokurorui. Pasibaigus Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo apskundimo terminui, nustatytam šio straipsnio 7 dalyje, taip pat jei šis nutarimas nebuvo apskųstas, nutarimo nuorašas ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikiamas pataisos įstaigai, kuri, suėjęs šio Kodekso 157 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytam terminui, paleidžia nuteistąjį iš pataisos įstaigos.

4. 5. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimas taikyti šio Kodekso 157 straipsnio 1 dalies 2 ar 3 punkte arba 2 dalyje nurodytam nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos per dvi darbo dienas nuo jo priėmimo pateikiamas vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui, o šio nutarimo nuorašas pateikiamas nuteistajam ir išsiunčiamas prokurorui. Kartu su šiuo nutarimu teismui pateikiama nuteistojo asmens byla.

5. 6. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijai priėmus nutarimą netaikyti nuteistajam lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba teismui priėmus nutartį nepatvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą, Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisija nutarimu pateikia motyvuotas rekomendacijas pataisos įstaigai ir (ar) nuteistajam dėl nuteistojo socialinės reabilitacijos ir (ar) nuteistojo nusikalstamo elgesio rizikos mažinimo, nustato šių rekomendacijų įgyvendinimo terminą ir pakartotinio svarstymo dėl nuteistojo lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos datą. Pakartotinis svarstymas negali būti vėliau kaip po šešių mėnesių nuo Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo netaikyti lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos arba šioje dalyje nurodytos teismo nutarties nepatvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo priėmimo.

6. 7. Šio straipsnio 3 ir 5 dalyse nurodyti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimai per septynias darbo dienas nuo priėmimo gali būti skundžiami vietovės, kurioje yra nuteistojo pataisos įstaiga, apylinkės teismui. Teisę paduoti skundą dėl šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimų turi prokuroras, nuteistasis, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą, o dėl šio straipsnio 6 dalyje nurodytų nutarimų – nuteistasis, jo gynėjas ir atstovas pagal įstatymą.“

67 straipsnis. XI skyriaus papildymas aštuntuoju skirsniu

Papildyti XI skyrių aštuntuoju skirsniu:

„AŠTUNTASIS SKIRSNIS

IŠ DALIES ATIDĖTO BAUSMĖS VYKDYMO PANAIKINIMAS

164¹ straipsnis. Iš dalies atidėto bausmės vykdymo panaikinimas

Jeigu terminuotos laisvės atėmimo bausmės atlikimo metu nuteistojo, kuriam bausmės vykdymas iš dalies buvo atidėtas pagal Baudžiamojo kodekso 75 straipsnio 3 dalį arba 92 straipsnio 3 dalį, nusikalstamo elgesio rizika padidėja ir yra pakankamas pagrindas manyti, kad bausmės tikslai nebus pasiekti vykdant bausmės vykdymo atidėjimą, teismas pataisos įstaigos teikimu priima sprendimą panaikinti bausmės vykdymo atidėjimą ir toliau vykdyti pagal nuosprendį paskirtą bausmę.

164² straipsnis. Teikimas panaikinti iš dalies atidėtą bausmės vykdymą

1. Teikimą panaikinti iš dalies atidėtą bausmės vykdymą teismui teikia pataisos įstaiga. Kartu teismui pateikiama nuteistojo asmens byla.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytame teikime turi būti duomenys apie nuteistajam nustatytą nusikalstamo elgesio riziką ir šios rizikos pokyčius bausmės atlikimo metu, priežastis, dėl kurių nusikalstamo elgesio rizika padidėjo atliekant bausmę, individualiame socialinės

reabilitacijos plane nustatytų priemonių vykdymą, nuteistojo elgesį atliekant bausmę, taip pat duomenys apie nusikaltimu padarytos žalos atlyginimą.“

68 straipsnis. 165 straipsnio pakeitimas

Pripažinti netekusia galios 165 straipsnio 4 dalį.

~~4. Kalėjimuose laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantys nuteistieji laikomi kameroje po vieną, o jų sutikimu – po du. Pataisos namuose šie nuteistieji laikomi atskirai arba izoliuoti nuo kitų nuteistųjų.~~

69 straipsnis. 170 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 170 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„170 straipsnis. Žalos atlyginimo tvarka

1. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo arba laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekančių nuteistųjų valstybei padarytos žalos atlyginimas išieškomas motyvuotu ~~areštinės ar~~ pataisos įstaigos direktoriaus nutarimu, jeigu žalos dydis neviršija nuteistojo asmeninėje sąskaitoje esančios pinigų sumos. Apie išieškojimą nuteistajam paskelbiama pasirašytinai. Kitais atvejais žalos atlyginimas išieškomas bendrais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais ir tvarka.

2. ~~Areštinės ar pataisos~~ **Pataisos** įstaigos direktoriaus nutarimas išieškoti žalos atlyginimą gali būti apskųstas Kalėjimų departamento direktoriui. Skundo padavimas nesustabdo nutarimo išieškoti žalos atlyginimą vykdymo. Kalėjimų departamento direktorius nustatęs, kad nuteistasis dėl žalos atsiradimo nekaltas, turi teisę pakeisti išieškotinų sumų dydį arba panaikinti nutarimą išieškoti žalos atlyginimą. Neteisėtai arba neteisingai išskaitytos už padarytą žalą sumos grąžinamos į nuteistojo asmeninę sąskaitą. Kalėjimų departamento direktoriaus sprendimas dėl nutarimo išieškoti žalos atlyginimą per dvidešimt dienų gali būti skundžiamas apygardos administraciniam teismui, kurio veiklos teritorijoje yra nutarimą priėmusio direktoriaus vadovaujama ~~areštinė ar~~ pataisos įstaiga.

3. Valstybei padarytos žalos atlyginimo dalis, kurios ~~pilnai~~ **visiškai** neatlygino paleistas iš ~~areštinės ar~~ pataisos įstaigos asmuo, išieškoma Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.“

70 straipsnis. 173 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 173 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„173 straipsnis. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes atliekančių nuteistųjų materialinis buitinis aprūpinimas

1. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes atliekantiems nuteistiesiems užtikrinamos reikiamos gyvenamųjų patalpų ir buities sąlygos, atitinkančios Lietuvos Respublikos higienos normas.

2. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes atliekantiems nuteistiesiems nemokamai suteikiama atskira miegamoji vieta ir patalynė. Nuteistieji, **išskyrus atliekančius arešto bausmę, taip pat drausmės grupėje ir kamerų tipo patalpose laikomus nuteistuosius**, gali naudotis nuosava patalynė (išskyrus antklodę, čiužinį ir pagalvę), jeigu to pageidauja.

3. ~~Arešto, Terminuoto~~ **terminuoto** laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes atliekantys nuteistieji, kurie neturi savo drabužių ir avalynės, nemokamai aprūpinami drabužiais ir avalyne pagal sezoną. ~~Arešto bausmę atliekantys nuteistieji drabužiais ir avalyne apsirūpina patys. Nuteistieji terminuota laisvės atėmimo bausme ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantys nuteistieji, jų laikymo drausmės grupėje ar kamerų tipo patalpose metu, dėvi pataisos įstaigos administracijos išduotą aprangą.~~

4. Arešto bausmę atliekantys nuteistieji, drausmės grupėje ar kamerų tipo patalpose laikomi nuteistieji terminuota laisvės atėmimo bausme ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę atliekantys nuteistieji, taip pat kiti nuteistieji, kurie neturi lėšų įsigyti asmens higienos reikmenų arba jų turi nepakankamai, šiais reikmenimis aprūpinami nemokamai.

~~4.~~ 5. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmes atliekantys nuteistieji gauna ~~maistą~~ **maisto** pagal fiziologines mitybos normas ir, kiek tai įmanoma,

atitinkantį jų religinius įsitikinimus, o nuteistieji, kuriems pagal gydytojų išvadas paskirtas racionalus maitinimas, – pagal racionalaus maitinimo normas. Maistu šie nuteistieji aprūpinami nemokamai.

5- 6. Nėščioms moterims, krūtimi maitinančioms motinoms, nepilnamečiams, neįgaliesiems, taip pat laisvės atėmimo vietų ligoninėse gydomiems nuteistiesiems sudaromos geresnės gyvenamųjų patalpų ir buities sąlygos. Nėščioms moterims ir krūtimi maitinančioms motinoms pagal gydytojų komisijos išvadą leidžiama gauti pašto ar perduodamų maisto produktų siuntinių. Jų svorį ir periodiškumą nustato Kalėjimų departamento direktorius.

6- 7. Laisvės atėmimo bausmę atliekantys atvirose kolonijose arba perkelti į pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos specialų padalinį (pusiaukelės namus), kuriame nuteistieji intensyviai rengiami lygtiniam paleidimui iš pataisos įstaigos, nuteistieji maistu, drabužiais, ir avalyne ir higienos priemonėmis apsirūpina patys. Šiems nuteistiesiems kiekvieną mėnesį iš pataisos įstaigos ar kardomojo kalinimo vietos lėšų išmokami vienos bazinės socialinės išmokos. Jei atviroje kolonijoje ir pusiaukelės namuose bausmę atliekantys nuteistieji yra perkelti į kamerų tipo patalpas arba neturi lėšų maistui, drabužiams, avalynei ar higienos priemonėms įsigyti arba jų turi nepakankamai, jų aprūpinimas maistu, drabužiais, avalyne ir higienos priemonėmis organizuojamas šio straipsnio 3–5 dalyse nustatyta tvarka dydžio maistpinigia. Nuteistųjų, perkeltų į kamerų tipo patalpas, maitinimas organizuojamas šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, o maistpinigia už kamerų tipo patalpose praleistą laiką šioms nuteistiesiems nemokami.

7- 8. Arešto, terminuoto Terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekantiems nuteistiesiems kartą per mėnesį iš areštinės arba pataisos įstaigos lėšų gali būti išmokama iki 0,3 bazinės socialinės išmokos dydžio išmoka. Kriterijus, pagal kuriuos gali būti skiriamos išmokos, išmokų skyrimo ir mokėjimo taisyklės nustato Kalėjimų departamento direktorius.

8- 9. Arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės atliekančių nuteistųjų mitybos ir materialinio buitinio aprūpinimo normas nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.“

71 straipsnis. 174 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 174 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Asmens sveikatos priežiūra pataisos įstaigose bei areštinėse organizuojama ir atliekama pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos apsaugą reglamentuojančius įstatymus.“

72 straipsnis. 178 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 178 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Teikimą atleisti nuteistąjį nuo bausmės atlikimo dėl neįgalumo, pensinio amžiaus, nėštumo ar nėštumo ir gimdymo atostogų paduoda bausmės vykdymo institucijos vadovas teikia probacijos tarnyba. Kartu su teikimu teismui nusiunčiama pateikiama nuteistojo asmens byla, o neįgalumo arba nėštumo atveju – gydytojų komisijos išvada.“

73 straipsnis. 180 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 180 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Jeigu bausmės vykdymo institucija yra gavusi pažymą, kad nukentėjusysis pageidauja, jog jam būtų pranešta apie būsimą nuteistojo paleidimą į laisvę ar nuteistojo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos, bausmės vykdymo institucijos vadovas arba jo pavaduotojas apie nuteistojo paleidimą į laisvę ar nuteistojo pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos privalo pranešti nukentėjusiajam. Nukentėjusiajam taip pat pranešama apie teisės aktuose nustatytas apsaugos priemones, kurios gali būti jam taikomos, ir šių priemonių skyrimo tvarką. Nukentėjusiajam apie nuteistojo paleidimą į laisvę pranešama ne vėliau kaip likus trims dienoms iki nuteistojo paleidimo dienos. Tais atvejais, kai nuteistasis iš laisvės atėmimo vietos turi būti paleidžiamas tuoj po to, kai gaunamas nuosprendis, nutartis ar nutarimas dėl nuteistojo paleidimo į laisvę, taip pat kai nuteistasis pabėga iš laisvės atėmimo vietos, nukentėjusiajam pranešama iš karto po nuteistojo paleidimo į laisvę ar nuteistojo pabėgimo iš laisvės atėmimo vietos. Nukentėjusiajam apie nuteistojo paleidimą į laisvę nepranešama, jeigu nuteistasis paskirtą arešto bausmę atlieka poilsio dienomis.“

74 straipsnis. XV skyriaus antrojo skirsnio pakeitimas

Pakeisti XV skyriaus antrąjį skirsnį ir jį išdėstyti taip:

„ANTRASIS SKIRSNIS**PAGALBA ATLEISTIEMS NUO BAUSMĖS ATLIKIMO ASMENIMS PALEIDŽIAMIESI IŠ PATAISOS ĮSTAIGOS ASMENIMS**

182 straipsnis. Pagalbos suteikimas iš pataisos įstaigų ir areštinių paleidžiamiesiems asmenims

Pagalbos priemonės paleidžiamiesiems asmenims

1. Paleidžiami iš pataisos įstaigų asmenys aprūpinami viešojo transporto bilietais kelionei iki gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikos teritorijoje. ~~Paleidžiami asmenys, kurie neturi pagal sezoną reikiamų drabužių, avalynės ir lėšų jiems įsigyti, drabužiais ir avalyne pagal sezoną aprūpinami nemokamai. Paleidžiami neįgalūs asmenys gali būti už valstybės lėšas parvežami į jų Lietuvos Respublikos teritorijoje esančią gyvenamąją vietą, o sergantys paleidžiami asmenys, kuriems reikalingos stacionarios sveikatos priežiūros paslaugos, – į viešąsias asmens sveikatos priežiūros įstaigas.~~

2. ~~Paleidžiamiesiems neįgaliesiems ir sulaukusiems valstybinės socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus asmenims jų prašymu turi būti suteikta Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta socialinė parama. Neturinčius tėvų paleidžiamus nepilnamečius pataisos įstaigos ar areštines administracijas pasiunčia į vaikų globos įstaigas arba perduoda šeimos nariams, artimiesiems giminaičiams, kitiems asmenims globoti ar rūpintis. Paleidžiami asmenys, kurie neturi pagal sezoną reikiamų drabužių ir (ar) avalynės ir lėšų jiems įsigyti, drabužiais ir avalyne pagal sezoną aprūpinami nemokamai.~~

3. Paleidžiami nepilnamečiai asmenys perduodami tėvams arba rūpintojams (globėjams).

4. Kai paleidžiamas iš pataisos įstaigos asmuo, kuriam reikalinga socialinė pagalba, pataisos įstaigos bendradarbiauja su savivaldybe, kurioje paleidžiamas asmuo planuoja gyventi, nevyriausybinėmis organizacijomis ir savanoriais, kad paleistam asmeniui galėtų būti laiku suteikta socialinė ir kita reikalinga pagalba, atlikdamas bausmę jis galėtų ieškoti darbo, kurį dirbtų išėjęs iš pataisos įstaigos. Šiam tikslui įgyvendinti pataisos įstaiga privalo savivaldybei, kurios teritorijoje asmuo planuoja gyventi išėjęs iš pataisos įstaigos, kitoms valstybės ar savivaldybės įstaigoms ir organizacijoms ne vėliau kaip prieš mėnesį pateikti informaciją apie asmens, kurį planuojama paleisti iš pataisos įstaigos, nusikalstamo elgesio riziką, jam nustatytus dinaminčius kriminogeninius veiksnius, vykdytas socialinės rehabilitacijos priemones ir jų tęstinumo poreikį, reikalingą socialinę pagalbą ir sveikatos priežiūros paslaugas, taip pat kitą informaciją, kuri reikalinga sprendimui dėl kitos pagalbos paleidžiamam asmeniui organizuoti.“

75 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šio įstatymo 3, 4, 10–22, 28, 39, 42, 44, 59, 63–67, 69, 70 ir 71 straipsniai įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

2. Arešto bausmė nuteistajam ar jo gynėjui, nepateikus prašymo dėl bausmės sušvelninimo, po šio straipsnio 1 dalyje nurodytų straipsnių įsigaliojimo vykdoma pagal iki 2019 m. liepos 1 d. galiojusią arešto bausmės vykdymo tvarką.

3. Įsigaliojus šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems straipsniams Kalėjinų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir pataisos įstaigos per tris mėnesius perkelia nuteistuosius į pataisos įstaigas, kuriose jie privalo atlikti bausmę pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 71 straipsnio, 83 straipsnio 1 dalies ir 90 straipsnio nuostatas. Į kitas pataisos įstaigas neperkeliami šie nuteistieji:

1) atviroje kolonijoje bausmę atliekantys nuteistieji, jei juos reikėtų perkelti į pataisos namus arba kalėjimą;

2) pataisos namuose bausmę atliekantys nuteistieji, jei juos reikėtų perkelti į kalėjimą.

4. 2019 m. liepos 1 d. teismai ir Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos sprendimo dėl nuteistųjų, kuriems taikomas lygtinis paleidimas pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo

kodekso 157 straipsnio 3 dalį, lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos priėmimo procesus nutraukia. Sprendimai dėl iki 2019 m. liepos 1 d. teismui perduotų kitų tvirtinti Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimų taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos priimami neatsižvelgiant į tai, už kokią nusikalstamą veiką ar kokią bausmę asmuo yra nuteistas.

5. Iki 2019 m. liepos 1 d. lygtinai paleistiems iš pataisos įstaigų nuteistiesiems paskirtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso IX skyriuje nurodytos baudžiamojo poveikio priemonės ar 82 straipsnyje nurodytos auklėjamojo poveikio priemonės ir (ar) 75 straipsnyje nurodytos pareigos, taip pat intensyvi priežiūra vykdomos iki jų įvykdymo galiojusio Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos teisingumo ministras, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktorius iki šio įstatymo atitinkamų straipsnių įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

 Teisingumo ministras
Elvinas Jankevičius
2019 0108